

Aspekter gällande utlänningsärenden och - övervakning

En kvalitativ fenomenografisk studie, baserad på polisutbildningarna i Finland, Sverige och Norge.

Ida Enlund

11/2018

Referat

Författare Ida Enlund	Examen Polis (YH)	
Publikationens namn Aspekter gällande utlänningsärenden och – övervakning inom polisutbildningen. -En kvalitativ fenomenografisk studie, baserad på polisutbildningarna i Finland, Sverige och Norge.	Offentlighetsgrad Offentlig	
Handledare Sabina Jordan & Pirjo Jukarainen	Lärdomsprovets form Undersökande lärdomsprov	
<p>Detta lärdomsprov är gjort för att reda ut om studerande på Polisutbildningarna i Finland, Sverige och Norge fått tillräckligt med utbildning beträffande utlänningsärenden och -övervakning, och om den studerande själv upplever att den har tillräckliga kunskaper för att klara av att sköta sådana uppgifter i praktiken.</p> <p>Detta lärdomsarbete stöder ett mera omfattande Nordplus forskningsprojekt som görs av forskningsavdelningen för Polisyreshögskolan i Finland. Tanken är att försöka likrikta polisutbildningarna i Norden i frågan om utlänningsövervakning genom ett Nordcop samarbete mellan Finland, Sverige och Norge. Arbetet är ett samarbete mellan de nordiska länderna, där jag jämfört de olika ländernas utbildningsplaner och utbildningens struktur beträffande dessa ärenden, för att hitta eventuella brister och framställa eventuella förbättringsförslag.</p> <p>Som metod i studien användes fenomenografi, som innefattade de studerandes uppfattningar om polisutbildningens uppbyggnad i dagsläget. En enkätundersökning skickades ut till de nordiska länderna som deltagit i denna undersökning. Sammanlagt har enkäten nått ut till 1073 studerande. Av materialet som samlades gjordes en innehållsanalys. Även fem komplementära semistrukturerade intervjuer med informanter, tre från Norge, två från Sverige och två från Finland, har lagt en grund till detta arbete.</p> <p>I resultatet framgår det att trots skiljaktigheter i ländernas utbildningsplaner, anses samtliga Polisutbildningar kunna ägna mera tid till dessa ämnen både i teoretisk och praktisk form.</p>		
Sidantal 39 + 10 sidor	Månad och år då granskningen skett 11/2018	Lärdomsprovets kod (OPS) YH2016LP
Nyckelord Polisutbildning, Utlänningsövervakning, Utlänningsärenden, Nordiska länder, Utbildningsplan		

Abstract

Author Ida Enlund	Degree Polis (YH)	
Title Aspekter gällande utlänningsärenden och – övervakning inom polisutbildningen - En kvalitativ fenomenografisk studie, baserad på polisutbildningarna i Finland, Sverige och Norge.	Publicity degree Public	
Supervisors Sabina Jordan & Pirjo Jukarainen	Thesis form Investigative thesis	
<p>The purpose of this study was to examine, how students from the police academies in Finland, Sweden and Norway feel about their education that concerns foreigner control and surveillance, and if the students feel that the schools have provided them with enough knowledge and education for them to be able to handle these kinds of tasks in their work as a police officer.</p> <p>This thesis was done as a support for a more comprehensive Nordplus research project of the Finnish Police University College. The project is a cooperation between Finland, Sweden and Norway in which the purpose is to make similar curriculums for the Finnish, Swedish and Norwegian police education concerning foreign control and surveillance. To find evidential flaws and ways to make the educations better concerning these subjects, I have compared the countries curriculums.</p> <p>The method that I have used in this thesis is phenomenography, which includes the students' perceptions about their education as it is today. A questionnaire form was sent out to the Nordic countries and is included in this study. In total the questionnaire has reached 1073 students. In addition, I did complementary interviews with informants from all the countries, which has given material to this study.</p> <p>In the result of this study it shows that despite differences in the countries curriculums, all police academies could spend more time on these subjects in both theoretical and practical terms.</p>		
Number of pages 39 + 10 pages	Month and year when the review took place 11/2018	Thesis code (OPS) YH2016LP
Key words Police education, foreigner surveillance, Nordic countries, Curriculum		

Innehåll

1 Inledning	1
1.1 Syfte.....	3
1.2 Tidigare forskning och bakgrundsmaterial	4
2 Metod	5
2.1 Metodologiska utgångspunkter	8
2.1.1 Fenomenografi.....	8
2.1.2 Hermeneutik	8
2.1.3 Forskningsetiska aspekter	9
2.2 Reliabilitet och validitet.....	10
2.2.1 En teoriutvecklande undersökning	10
3 Finland	11
3.1 Polisutbildningens innehåll och struktur.....	11
3.2 Informanternas syn på utbildningen	12
4 Sverige	13
4.2 Polisutbildningens innehåll och struktur.....	14
4.2 Informanternas syn på utbildningen	15
5 Norge	16
5.1 Polisutbildningens innehåll och struktur.....	16
5.2 Informanternas syn på utbildningen	19
6 Resultat	20
6.1 Studerandenas uppfattning om mängden utbildning i utlänningsärenden.....	24

6.2 Studerandenas uppfattning om vilken slags kunskap och information man behöver för att klara av att sköta utlänningsärenden/-övervakning.....	30
6.3 Studerandenas uppfattning om språkbarriären under kommunikation med utlänningar.....	31
6.4 Studerandenas uppfattning om taktiska/ operativa kunskaper.....	32
6.5 Studerandenas utvecklingsförslag beträffande utbildning i utlänningsärenden och -övervakning.....	33
7 Diskussion	35
Referenser	38

Begrepp

I det följande kommer jag lista upp centrala begrepp som framkommer i texten och som kan vara svåra att förstå.

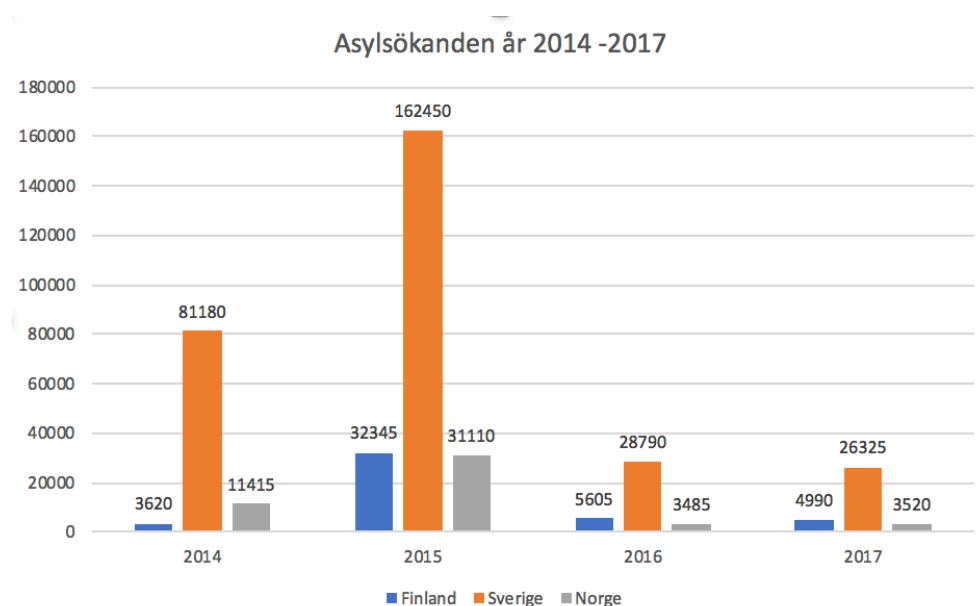
- *Aspiranttjänstgöring*: Den sex månader långa arbetspraktik som studerande i Sverige utför och som polisstyrelsen i Sverige ansvarar för.
- *Asyl*: betyder att en person har flyktingstatus. En person som söker skydd och uppehållstillstånd i ett annat land eller stat kallas för *asylsökande*.
- *Flykting*: En person som blivit beviljad asyl i ett annat land eller stat.
- *Mänskliga rättigheter*: Mänskliga rättigheter betyder de grundläggande friheter som varje människa har. Deras syfte är att garantera var och en ett värdigt liv, en grundläggande försörjning och delaktighet i samhället. Varje människa har mänskliga rättigheter och de gäller överallt oberoende av bakgrund, kön eller social ställning. (Finlands FN-förbund, 2018)
- *NORDCOP och Nordplus*: är ett samarbete mellan de nordiska länderna, innefattande student och – lärarutbyten samt utbildningsprojekt.
- *Polamk*: Polisyrkeshögskolan i Finland. Polamk är den enda skolan som utbildar poliser i landet. Utbildningen finns tillgänglig på både finska och svenska.
- *PHS, Politihøgskolen*: Polishögskolan i Norge
- *UMA*: Den finska Polisens register över utlänningar som finns och som någon gång har vistats i Finland.
- *Utlänningsärenden och – Övervakning*: Innefattar alla uppgifter i Polisens arbete där man kommer i kontakt med en utlänning.
- *Webropol*: Polisförvaltningens verktyg för elektroniska enkäter.

1 Inledning

Situationen gällande massinvandring var överväldigande i Europa 2015/2016 och Norden var inget undantag. Flödet av *flyktingar*, *asylsökande* och andra personer från tredjepartsländer som anländer till Europa, har varit utmanande för de nordiska polisstyckorna beträffande exempelvis ogiltiga resedokument och ID- handlingar. (Aspects of immigration in police education, Nordcop, 2016/2014.)

Skillnaden mellan en *asylsökande* och en *flykting* är att en asylsökande är en utlänning som flytt sitt hemland i hopp om att få skydd och uppehållstillstånd i ett annat land eller annan stat, medan en flykting är en person som redan blivit beviljad asyl (Migrationsverket, 2018.)

Begreppet *utlänningar* innefattar inte bara asylsökanden och flyktingar, utan alla människor som kommer till Finland med annat än finskt medborgarskap är i enlighet med utlänningslagen KAP1 3§ en utlänning.

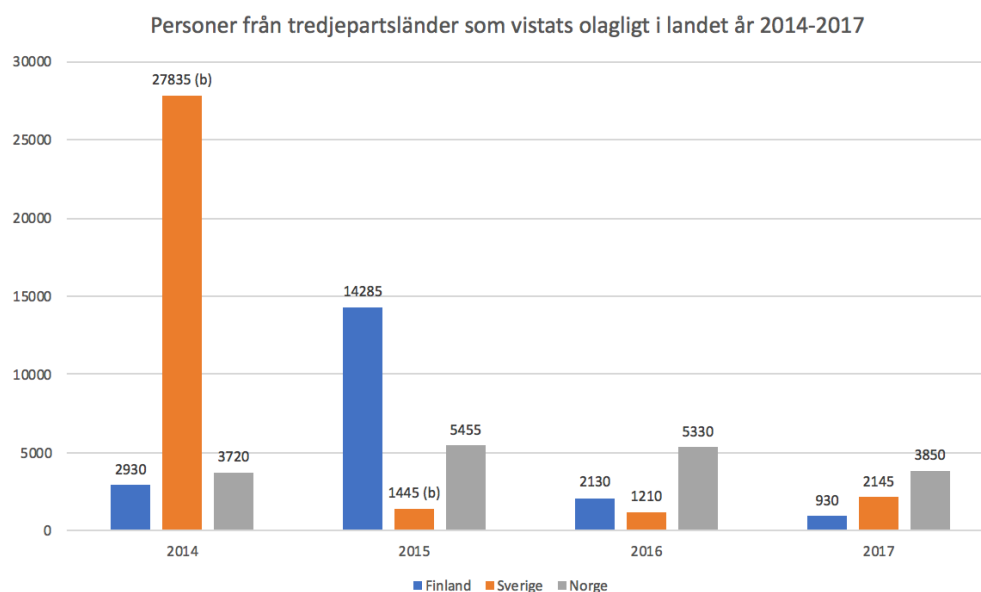

Figur 1: En tabell över asylsökanden i Finland, Sverige och Norge 2014-2017. (Eurostat, 2018.)

Figur 1 visar antalet asylsökanden som kommit till länderna under åren 2014/2017. (Eurostat, 2018).

Ända sedan 1970-talet har Finland tagit emot kvotflyktingar i enlighet med FN:s flyktingkommissariat UNHCR. (UNHCR, 2001/2018). Riksdagen i Finland tar årligen ett beslut som baserar sig på stadsbudgeten, om hur många kvotflyktingar landet kan ta emot, och sedan 2001 har flyktingkvoten rört sig kring 750 personer varje år. Undantag har funnits under de som exempel kritiska situationerna i Syrien, och riksdagen tog därför 2014 och 2015 ett beslut om en tilläggskvot, vilket resulterade i att Finland tog emot 1050 kvotflyktingar (Migrationsverket, 2018.)

Enligt statistikcentralens utskott från 2016 flyttade 34 905 personer till landet och av dessa hade 78 % utländskt medborgarskap (Statistikcentralen, 2017). Att det rör sig fler utlänningar i landet än tidigare är ett faktum. Polisen måste därför ha tillräcklig kunskap gällande utlänningövervakningen för att skapa ett tryggt samhälle för asylsökanden, flyktingar, övriga utlänningar och de finska medborgarna. Kontroll av olaglig migration och vistelse är en del av detta arbete.

(b) *break in time series*¹

Figur 2: En tabell över personer från tredjeåartsländer, som vistats olagligt i Finland, Sverige och Norge år 2014-2017. (Eurostat, 2018.)

¹ Avbrott i tidsserie (min översättning), data inte helt jämförbart (Eurostat, 2018)

Figur 2 visar antalet personer från tredjepartsländer som visat sig vara olagligt i länderna år 2014/2017 (Eurostat, 2018).

Som jag redan tidigare nämnt, har antalet flyktingar, asylsökanden och andra personer från tredjepartsländer som kommit till Norden varit utmanande för de nordiska polisstyrkorna. Enligt Nordcops projektplan (Aspects of immigration in police education, Nordcop, 2016/2014) borde dessa utmaningar hanteras och förbättras inom områden som identifiering av personer, gränskontroll, människohandel, terrorism och personer som representerar terror- och säkerhetshot. De nationella läroplaner och pedagogiska programmen som finns, borde därför revideras och utvecklas för att bättre kunna förbereda polisstudierande för vad som kan vara ett arbetsområde för dem. (Aspects of immigration in police education, Nordcop, 2016/2014) Detta lärdomsarbete stöder ett mera omfattande Nordplus forskningsprojekt NORDCOP som görs av forskningsavdelningen för Polisyreshögskolan i Finland. Tanken är att försöka likrikta polisutbildningarna i Norden i frågan om utlänningsövervakning genom ett samarbete mellan Finland, Sverige och Norge.

1.1 Syfte

Det huvudsakliga syftet med undersökningen är att reda ut om yngre konstupplärare och konstupplärare med högst tre års arbetserfarenhet upplever att utbildningen som ges gällande utlänningsärenden och -övervakning i Polisyreshögskolan räcker till för att man ska klara av att sköta sådana uppgifter i praktiken. Ett underliggande syfte är att jämföra de nordiska ländernas läroplaner för att hitta skillnader i utbildningarna på läroplansnivå.

Genom att också jämföra de nordiska ländernas läroplaner kan eventuella brister och förbättringsförslag lyftas fram och förhoppningsvis kan länderna ta lärdom av varandra. Genom att omarbete och betona dessa aspekter i polisutbildningen, kan nyutbildade poliser komma att ha nytta av denna undersökning, eftersom majoriteten av nyutbildade poliser kommer att ställas inför dessa typer av polisarbete.

Mitt ansvarsområde i detta mera omfattande forskningsprojekt var att utarbeta intervjufrågor i form av frågor till enskilda individer samt till en enkätundersökning som deltagare från Finland, Sverige och Norge sedan tog del av. Detta presenteras mer i detalj i kapitel 2.

Frågor som jag genom undersökningen önskar få svar på är:

- Vilken slags kunskap och information behöver man för att klara av att sköta utlänningsärenden/-övervakning?
- Upplever de studerande att de under sin utbildning fått tillräckligt med information och taktiska samt operativa kunskaper för att sköta utlänningsärenden/-övervakning i arbetet som polis?
- Upplever de studerande att det finns delar av utbildningen som varit bristfällig, och som har resulterat i bristfällig kunskap?

1.2 Tidigare forskning och bakgrundsmaterial

Trots att jag har jämfört Nordiska länder har jag huvudsakligen använt mig av finskt bakgrundsmaterial i mitt arbete. Den finska Utlänningslagen (30.4.2004/301) innehåller bestämmelser och regler beträffande utlänningsövervakning, och man kan genom att studera denna lära sig grunderna för att kunna hantera ett utlänningsärende och övervakningen av utlänningar som vistas i landet. Andra lagar som behandlar utlänningsärenden och -övervakning som skall tas i beaktande är förvaltningslagen (434/2003), och när man som polis arbetar med utlänningsärenden och -övervakning, finns bestämmelser också i polislagen (872/2011).

Security and migration in the 21st century (Elspeth Guild, 2009), behandlar de nya dimensioner som uppstått under 2000-talet, gällande säkerhet och migration. Den behandlar frågor som internationella kontakter, utlänningsärenden, och diskuterar frågan om huruvida olika bakgrunder och nationaliteter kan skapa social och personlig otrygghet. Boken besvarar frågor som betydelsen av säkerhet och

migration i nutidens värld, och hur dessa viktiga frågor är relaterade till varandra. (Elsbeth Guild, 2009.)

I Polisstyrelsens publikation, (*Poliisihallituksen julkaisusarja National Police Board publication series, 1/2017*) diskuterar man situationen i Finland. År 2015 kom det, enligt publikationen, fler olagliga invandrare över gränserna till EU än tidigare och situationen är därför numera oförutsägbar. I Finland har läget förändrats. Otrygghet och olaglig invandring är ett fenomen som borde förebyggas (Polisstyrelsen, 2017).

Enligt publikationen (1/2017) kommer åren 2017 till 2020 vara avgörande för en trygg och kontrollerad vistelse i landet och förebyggande av olaglig invandring. Förutom i Finlands norra del, är illegal invandring och bosättning i landet troligen mindre attraktivt, eftersom invandringskontrollen, asylprocessen och genomförandet av beslut om flyttning från landet är kända för att vara effektiva. Dessutom finns det inga öppna arbetsmarknader i Finland. Dessa faktorer borde bidra till att förhindra olaglig invandring och bosättning i landet. Personer som har fått ett negativt beslut om sina asylansökningar förväntas bilda en helt ny grupp personer som vistas olagligt i Finland (*Poliisihallituksen julkaisusarja National Police Board publication series, 1/2017*).

2 Metod

Som jag redan nämnt i kapitel 1.2, var mitt ansvarsområde i detta mer omfattande forskningsprojekt att utarbeta intervjufrågor i form av en enkätundersökning till Finland, Sverige och Norge. Enkäten utformade jag i polisens Webropolprogram och förutom detta har jag även analyserat och tolkat intervju svaren. Eftersom enkätundersökningen skickades ut till så många studerande, blev jag tvungen att söka om forskningslov.

Under den tre veckor långa närstudieperioden på Polamk i början av maj 2018, var jag i kontakt med Pirjo Jukarainen, som håller i trådarna för hela forskningsprojektet. I samband med mötet med henne, samlade jag mera bakgrundsinformation om projektet.

Genom ett Skype-möte där de medverkande, förutom jag, var kontaktpersoner från forskningsavdelningen på Polamk, Norges Politihøgskolen PHS och Svensk polis, diskuterade vi hur jag kommer att gå till väga för att genomföra min undersökning, och en resa till Norge och Sverige i början av September 2018 planerades. Under mötets gång förklarade jag hur jag kommer att gå till väga med mitt lärdomsprov och samarbetet med forskningsavdelningen på Polamk.

För att få en jämförelse av de olika ländernas strategi och läroplan angående utlänningsärenden/-övervakning, utformade jag intervjufrågor i form av en enkät i programmet Webropol. Den färdiga enkäten skickades till mina kontaktpersoner i Norge och Sverige, som i sin tur delade enkäten vidare till studerande i respektive länder. Jag skickade själv ut enkäten till mina medstuderande på Polamk och till personer som tidigare studerat på Polamk. Enkäten skickades till studerande som för tillfället utförde sin arbetspraktik, och till personer med högst tre års arbetserfarenhet, för att få det mest tillförlitliga resultatet om hur utbildningen är uppbyggd i dagsläget. Sammanlagt fick 37 personer ta del av enkäten i Finland.

I Sverige delades enkäten ut till studerande som avklarat period fyra och period fem och som för tillfället utförde sin arbetspraktik, eftersom man i period fyra behandlar ämnen som berör utlänningsärenden och -övervakning och för att studeranden kunde svara på enkäten utgående från sina egna upplevelser och intryck från arbetslivet. Period fyra, även kallad T4 bestod av 202 elever. Period fem, även kallad T5 bestod av 134 elever.

I Norge skickades enkäten ut till studerande som för tillfället var inne på sitt tredje studieår, även kallat B3, eftersom de har fått ta del av kurserna som behandlar utlänningsärenden och -övervakning. Dessutom hade de avklarat sin arbetspraktik, och kunde därför också svara på enkäten utgående från egna upplevelser och intryck från arbetslivet. Studerandeantalet i B3 var ca 700 studerande.

Jag utförde även semistrukturerade intervjuer med sju informanter, tre från Norge, två från Sverige och två från Finland. Jag utgick från de tre frågor jag genom denna undersökning önskar få svar på, och utgående från hur personerna svarade ställde jag tilläggsfrågor som uppkom under intervjuernas gång. Jag har transkriberat samtliga intervjuer. Eftersom jag själv studerat på Polisyrkeshögskolan i Finland,

valde jag att även utgå från mina egna upplevelser och reflektioner beträffande utbildningen.

I början av september 2018 besökte jag Polishögskolan i Norge, PHS. Där fick jag presentera mitt arbete för tredje årets studerande som redan hade avklarat sin arbetspraktik. Jag fick då chansen att presentera mitt arbete för dem och berätta om enkätundersökningen som även de skulle ta del av. Under besöket fick jag även chansen att utföra tre semistrukturerade intervjuer med tre informanter. På basen av mina forskningsfrågor försökte jag få fram mera information om utbildningen. Jag fick även ta del av Norges utbildningsplan som har fungerat som en grund till detta arbete.

På samma resa besökte jag även Södertörns högskola och polisprogrammet i Sverige. Även där utförde jag två semistrukturerade intervjuer på samma vis som jag gjort i Norge, med två informanter och fick ta del av deras utbildningsplan. Även denna utbildningsplan ligger som grund till detta arbete. Jag framställde min enkätundersökning till mina informanter, som i sin tur vidarebefodrade den som tidigare nämnt till studerande i T4 och T5 som avklarat kurserna som behandlar utlänningsärenden och -övervakning.

En tabellarisk uppställning av de enskilda informanter som blivit intervjuade i denna undersökning:

Informant 1 : Äldre kriminalkonstapel på utlänningsundersökningen för Österbottens polisinrättning, och föreläsare på Polamk. Intervjus hölls i maj 2018

Informant 2 : Kommissarie och föreläsare på Polamk. Intervjun hölls i oktober 2018

Informant 3: Verksamhetsutvecklare och kriminolog på Södertörns Högskola, intervjun hölls i September 2018

Informant 4 : Lektor från Södertörns Högskola, intervjun hölls i September 2018

Informant 5: Överkommissarie från PHS, intervjun hölls i september 2018

Informant 6: Tredje årets studerande från PHS, intervjun hölls i september 2018

Informant 7: Lektor på PHS, intervjun hölls i september 2018

2.1 Metodologiska utgångspunkter

2.1.1 Fenomenografi

Fenomenografi handlar om att undersöka människors uppfattningar om ett visst fenomen. Det är känt att människor kan uppfatta samma fenomen på olika sätt, till exempel om hur en sak ser ut. Orsakerna till detta kan exempelvis vara den enskilda personernas utbildningsgrad samt ålder och kön. (Metsämuuronen, 2008, s 34.)

I en undersökning där undersökaren har använt sig av en fenomenografisk metod, är målet att från ett ämne eller fenomen bilda sig en teori. När man i sin undersökning använder sig av fenomenografien går undersökningen genom fyra faser. Fas ett handlar om att undersökaren valt exempelvis ett ämne, där olika uppfattningar om ämnet kan förekomma. Fas två handlar om de teorier och olika synvinklar som redan finns om det valda ämnet, i vilka undersökaren sedan fördjupar sig. Fas tre handlar om att undersökaren väljer ut personer som intervjuobjekt till ämnet, och genom att intervjua dessa personer får undersökaren deras uppfattningar. I den fjärde och sista fasen av fenomenografien, är det undersökarens uppgift att tyda intervju svaren som samlats in genom intervjuerna. (Metsämuuronen, 2008, s. 35–36).

Eftersom jag analyserat och jämfört de olika ländernas läroplaner är detta lärdomsprov delvis ett fenomenografiskt arbete med kvantitativ bearbetning. När jag både genom intervjuer och genom att tyda enkätsvaren fått fram deskriptiv statistik är undersökningen ett kvalitativt arbete, med inslag av kvantitativ undersökning. Jag har på basis av resultatet från enkätundersökningen framställt figurer i form av tabeller i procentenheter, som presenteras i kapitel 6.

2.1.2 Hermeneutik

Hermeneutik innebär tolkningslära och är en stödvetenskap till innehållsanalysen. Hermeneutiken lyfter inte bara materialet utan undersökaren själv som betydelseskäpare. Förståelsen, de tankar, intryck och känslor och den kunskap som

undersökaren har, är en tillgång och inte ett hinder för att tolka och förstå forskningsobjektet. (Patel & Davidson, 2003, s. 28–30.)

Genom intervjuerna har jag fått fram vissa svar, men genom att själv tolka svaren och välja ut det material jag anser att ha varit relevant för mina frågeställningar i undersökningen, har jag kunnat utarbeta mitt lärdomsprov enligt det förutbestämda syftet.

2.1.3 Forskningsetiska aspekter

Att få fram trovärdig och viktig kunskap är målet för ett forskningsarbete. Detta betyder att man som undersökare har vissa krav på sig när man bedriver ett forskningsarbete. Exempelvis måste undersökaren hålla en god balans mellan nyttan man får av forskningen och säkrandet av att obehöriga inte har tillgång till materialet. Enskilda individers psykiska och fysiska välbefinnande bör tas i beaktande och de får inte utsättas för kränkning eller förödmjukelse. I undersökningen bör det tydligt framkomma att man har värnat om individernas integritet, det vill säga att all information som individerna överlämnar måste behandlas konfidentiellt. Detta betyder att en utomstående inte skall kunna identifiera en enskild individ utgående från informationen och materialet som man som undersökare har samlat in. När man pratar om en humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning anses det finnas fyra krav på etikregler som bör följas. *Informationskravet*, vilket innebär att man som undersökare måste informera om syftet med sitt undersökningsarbete till de individer som blir berörda av undersökningen. *Samtyckeskravet* innebär att alla deltagare i undersökningen skall ha rätten att själva bestämma om de vill medverka eller inte. *Konfidentialitetskravet* innebär att obehöriga inte skall ha tillgång till personuppgifter om de som medverkat i undersökningen. *Nyttjandekravet* är det sista forskningskravet och innebär att all information som man samlat in om enskilda individer, får och skall endast användas för forskningsändamålet i fråga. (Patel & Davidson, 2003, s. 62–63.)

Informanterna som bidragit med information till detta undersökningsarbete har blivit informerade om ovan nämnda etikregler, både innan intervjuerna och innan de tagit del av enkätundersökningen.

2.2 Reliabilitet och validitet

Reliabilitet och validitet är något man måste ta i beaktande när man skall välja undersökningsmetod. I en undersökning berättar validiteten om hur den undersökningsmetod man valt står i förhållande till det fenomen som man skall undersöka. Man kan säga att validiteten utgår från det undersökta fenomenets egenskaper. Undersökningsmetoden man väljer, måste utgå från informationen man vill få fram genom sitt undersökningsarbete. Om en undersökning saknar validitet anses den vara värdelös (Hiltunen, 2009.)

Jag har genom mina valda metoder, försökt få så mycket material som möjligt som kunde bidra till mitt lärdomsarbete. Jag anser att enkätundersökningen i förhållande till mina undersökningsfrågor är valid. Enkätundersökningen skickades sammanlagt ut till 1073 personer, och även om jag inte lyckades få så många svar, anser jag ändå att valet av att göra en enkätundersökning har hjälpt mig att få svar på mina undersökningsfrågor.

Reliabilitet behandlar undersökningsmetodens trovärdighet i förhållande till det undersökta fenomenet. En vanlig orsak till låg reliabilitet i en undersökning kan vara att en person som blivit intervjuad, har förstått frågan fel och därför låtit bli att svara på frågan. Om man i resultatet av en undersökning kan se upprepningar istället för slumpmässiga svar, anses undersökningen ha hög reliabilitet (Hiltunen, 2009.)

Innan jag skickade ut enkätundersökningen som har bidragit med material till detta arbete, gjorde jag en demoundersökning som jag testade på mina kurskamrater på Polisyreshögskolan. Detta gjorde jag för att kunna kontrollera att den som svarade på enkäten förstod frågorna, att frågorna gav mig de svar jag önskade samt för att kunna korrigera eventuella tolkningsfel.

2.2.1 En teoriutvecklande undersökning

Detta lärdomsprov är en teoriutvecklande undersökning. Traditionellt sett är en teori ett system av antaganden eller satser som beskriver den del av verkligheten som är studieobjektet. En teori ska utgöra en sammanhängande helhet utifrån vilken

vi kan förklara eller förstå en så stor mängd av existerande information om det studerande objektet som möjligt. (Patel & Davidson, 2003, s. 21–22.) Huvuddelarna till undersökningen har jag fått genom att jämföra och analysera ländernas läroplaner, genom kvalitativa semistrukturerade intervjuer och genom att analysera resultaten från enkätundersökningen.

För att få så detaljrika och uttömmande svar som möjligt, valde jag att utföra kvalitativa semistrukturerade intervjuer. Därefter har jag gjort en kvalitativ innehållsanalys av svaren jag fått genom intervjuerna, samt från resultaten av enkätundersökningen.

3 Finland

I detta kapitel kommer jag att behandla den finska Polisutbildningens innehåll och struktur samt den information som informanterna från Finland har bidragit med.

3.1 Polisutbildningens innehåll och struktur

I Finland finns endast en instans för polisutbildning. Polisyrkeshögskolan, även kallad Polamk, är belägen i Tammerfors och ger den studerande möjlighet att studera på både finska och svenska. Examen Polis (YH) omfattar 180 studiepoäng och den eftersträlvade studietiden är tre år. Den som har avlagt examen har färdigheter att arbeta som expert både självständigt och i yrkesövergripande polisarbete samt att utveckla polisverksamheten. (Polis YH, Undervisningsplan, 2018.)

Under sin utbildning får den studerande ta del av studiehelheten *utvecklingskompetens inom samhällssäkerhet*, där en av perioderna behandlar *Polisens tillståndsförvaltning*. Perioden ger den studerande 3 studiepoäng. Under denna period bildar den studerande sig en uppfattning om ett förvaltningsärendes gång vid myndigheten och rättskyddssystemets funktion. Den studerande skall kunna definiera centrala uppgifter för polisens tillståndsförvaltning och dess betydelse i polisverksamheten. Dessutom förmår denne ingripa i innehav av tillstånd enligt sina befogenheter om situationen så kräver. (Polis YH, Undervisningsplan, 2018.)

Perioden Polisens tillståndsförvaltning består av fyra ämnesshelheter varav en av dem är utlänningsärenden. Ämnesshelheten Utlänningsärenden består av 10 timmar närstudier samt 4 timmar självstudier (Informant 2, skriftligen, 23.10.2018.)

Efter utförd studieperiod skall den studerande kunna förklara centrala principer inom förvaltningsverksamhet, principer för god förvaltning och centrala element inom förvaltningens rättsskyddssystem. Den studerande skall kunna definiera centrala uppgifter för polisens tillståndsförvaltning och dess betydelse i polisverksamheten samt utföra tillståndsovervakning av centrala tillståndstyper och utlännningar. (Polis YH, Undervisningsplan, 2018.)

3.2 Informanternas syn på utbildningen

På Polisyrkeshögskolan får den studerande ta del av 10 timmar närundervisning beträffande utlänningsärenden och – övervakning, i vilken man lägger vikt på mottagande av asylsökningar, utlänningarnas status i Finland, utlänningsövervakning, avvisning och utvisning, ordnande av olaglig inresa samt människohandel (Informant 1, skriftligen 13.06.2018.)

Bortsett från Polisstyrelsens anvisningar så finns det ingen litteratur i dagens läge som behandlar utlänningsövervakning och – ärenden. Enligt informanten är det vanligt att en polis som inte aktivt jobbar med utlänningsärenden och -övervakning inte behärskar området ens nöjaktigt. Det viktigaste man inom utbildningen borde lägga till i utbildningsplanen är enligt informanten vikten av att reda ut en utlännings rätt att vistas i landet, till exempel vilka dokument som behövs för personen från just det landet som personen i fråga kommer ifrån. Ett problem kan dock vara, att man kan ha hundratals olika variationer av dokument beroende på ifrån vilket land man kommer eller i vilket land man har rätt att vistas i. Överenskommelser mellan EU och tredje länder ändras hela tiden. Utbildningen borde därför vara uppdaterad vad gäller nya bestämmelser och överenskommelser (Informant 1, skriftligen 13.06.2018.)

En bra grund för varje studerande och färdigutbildad polis är enligt informant 1 den finska Polisstyrelsens anvisning om övervakning av utlänningar. Problemet när man läser anvisningen är att man kanske inte förstår vad allt betyder i praktiken om

man aldrig utfört utlänningsövervakning. Anvisningen i sin tur hänvisar också mycket till utlänningslagen. Enligt informant 1 borde man för att få en helhetsbild och kunna sköta utlänningsärenden, förutom att läst anvisningen och utlänningslagen noggrant, även få arbeta med utlänningsärenden i praktiken. 10 timmar undervisning beträffande utlänningsärenden är inte tillräckligt. Målet med alla föreläsningar bör vara att få de studerande intresserade av utlänningspolisens arbete och eventuellt senare förkovra sig inom området på egen hand eller börja jobba med det i framtiden (Informant 1, skriftligen 13.06.2018.)

4 Sverige

I detta kapitel kommer jag att behandla den svenska Polisutbildningens innehåll och struktur samt den information som informanterna från Sverige har bidragit med.

I Sverige finns tre olika orter som bedriver polisutbildning, Linnéuniversitetet i Växjö, Umeå universitet och Södertörns högskola i Stockholm. I detta arbete har jag utgått från Södertörns högskola.

Den studerande skall visa förståelse för den värdegrund som demokratin bygger på samt Polisens egna verksamhetsanknutna värdegrund. Den studerande skall utveckla initiativförmåga, empatisk förmåga, självkännedom och ett respektfullt förhållningssätt till andra människor i ett samhälle som karaktäriseras av mångfald. Polisen skall motverka diskriminering och arbeta för likabehandling, för att respektera människors olikheter. (Utbildningsplan för Polisprogrammet, 2016.09.21.)

Utgående från polisens värderingsförmåga och förhållningssätt skall en studerande på Polisprogrammet innan den får sin examen kunna visa sin förmåga att se på människan med en helhetssyn, och med detta som grund kunna göra åtgärdsbedömningar med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna. Den studerande skall även kunna göra åtgärdsbedömningar utifrån etiska, samhällliga och vetenskapliga aspekter och utan att diskriminera skall den studerande kunna visa sin förmåga att på ett professionellt sätt kunna förhålla sig till de människor

som den möter i sin yrkesövning som polis. (Utbildningsplan för Polisprogrammet, 2016.09.21.)

4.2 Polisutbildningens innehåll och struktur

I Sverige omfattar Polisprogrammet fem terminer. Polisprogrammet är ingen akademisk utbildning, och studerande kan heller därför inte få akademiska poäng. I den fem terminer långa utbildningen ingår en så kallad aspiranttjänstgöring på sex månader och efter att den studerande har klarat av de kursfordringar som krävs, leder Polisprogrammet till polisexamen. Polisutbildningen ger inte den studerande en kandidatexamen eller liknande. Polisutbildningen har en stark akademisk grund, men än så länge kan polisutbildningen inte ge sina studerande högskolepoäng för utbildningen. Detta kommer man dock att kunna göra framöver. Då kommer även studerande som går utbildningen nu, att kunna ansöka om att få högskolepoäng för sina tidigare polisutbildningsstudier (Informant 3, muntligen 13.09.2018.)

I den fjärde terminen av polisprogrammet, som kallas Polisiärt arbete C1, tar den studerande del av kursen Samhällsperspektiv och Omvärld, med underrubrikerna migration, hatbrott och organiserad brottslighet. Kursen syftar till att ge en djupare förståelse för aktuella samhällsfrågor utifrån såväl praktiskt polisiära som teoretiska perspektiv. Kursen ger inte bara en belysning av tillståndet i det svenska samhället i dag utan visar också på komplexiteten i de samhälleliga processer som ligger bakom dessa. Med utgångspunkt i det urbana samhället behandlas frågor som migration, segregation, hatbrott och organiserad brottslighet och den studerande bekantar sig med vetenskapsteori och vetenskaplig metod (Södertörns högskola, 2017.)

Efter avslutad kurs utför den studerande en skriftlig tentamen och med godkänt resultat i tentamen får studeranden vitsord och kursen märks som godkänd. (Informant 3, muntligen 13.9.2018). Exempel på instuderingsfrågor som den studerande fått innan tentamen samt litteraturlista finns för påseende i Bilaga 1 och 2.

Under den ovannämnda perioden har de studerande två dagar seminarier, under vilka man behandlar utlänningslagen, migration och gränspolisens verksamhet. De

studerande får utöver detta ta del av gränspolisens verksamhet under en dag, i form av att gränspolisen gör ett besök på skolan, och håller föreläsningar om gränspolisens arbete (Informant 3, muntligen 13.9.2018.)

Migration, minoriteter och integration, delkursens första moment, studerar segregationens konsekvenser ur mikro-, meso- och makroperspektiv kopplat till det polisiära arbetet. Arbetet med gränskontroller samt utlänningspolisens verksamhet belyses. Momentet tar även upp juridiska ramar för det praktiska polisiära arbetet med social oro såväl på landsbygd som urbana miljöer (Södertörns högskola, 2017.)

Ämnet Polisiärt arbete tar sin utgångspunkt i Polisens uppdrag och innehållet i Polisprogrammet följer förändringar i samhället och kraven på Polisens arbete (Södertörns högskola, 2017.)

4.2 Informanternas syn på utbildningen

Efter 2015 och de terrorattacker som Sverige fick utstå, lades det från regeringen fram ett förslag om en 9 månader lång polisutbildning. I förslaget ingår också en framställning om två nya läroanstalter, för att tillföra mera resurser, effektivisera polisens arbete i hopp om att skapa ett tryggare Sverige (Informant 4, muntligen 13.9.2018.)

I Sverige är det gränspolisen som till största delen behandlar utlänningsärenden och – övervakning. För att bli gränspolis krävs ingen vidareutbildning, utan är man intresserad av att arbeta som gränspolis söker man en tjänst inom väsendet och man lär sig arbetet genom att arbeta. Sveriges utlänningsregister Wilma, motsvarar den finska versionens UMA och är ett register som bara gränspolisen har tillgång till. Detta betyder i praktiken att om en polis som inte arbetar som gränspolis påträffar en utlänning och väcker misstankar om att denna vistas olagligt i landet, får polisen inte ta denna i förvar innan man varit i kontakt med gränspolisen som i sin tur utreder orsaken till varför personen i fråga vistas i landet. Detta leder i många fall till att en utlänning som misstänks för att vistas olagligt i landet får gå fri, eftersom endast en polis med behörighet dvs. gränspolisen kan bekräfta om fallet är sådant och även ta beslutet om personen skall tas i förvar eller inte (Informant 4, muntligen 13.9.2018.)

5 Norge

I detta kapitel kommer jag att behandla den norska Polisutbildningens innehåll och struktur samt den information som informanterna från Norge har bidragit med.

5.1 Polisutbildningens innehåll och struktur

Utbildningen skall ge den studerande en bred teoretisk och praktisk grund för arbetet som polis. Utbildningen är gjord enligt principen att nyutexaminerade polistjänstemän/ -kvinnor skall vara generalister. Med en *generalist* menar man en tjänsteman/ -kvinna som besitter grundläggande kunskaper och färdigheter i polisens förebyggande, brottsbekämpande och trygghetsskapande arbete. Generalisten skall i sitt arbete ha kompetens till att utföra grundläggande polisarbete, göra helhetsbedömningar, kunna se sitt arbete i ett bredare samfundsmässigt sammanhang och vid behov använda sig av relevanta specialkompetenser och samarbetspartners. Generalisten skall ha utvecklat en grund för fortsatt läring och utveckling genom sin yrkesutövning (Politihøgskolen, 2018.)

Målet med studierna är att studerande skall kunna utföra förebyggande, handledande och hjälpande verksamhet på ett sätt där medborgarens rättssäkerhet, trygghet och samfundets intressen tas i beaktande (Politihøgskolen, 2018.)

Norges polisutbildning, Bachelor – Politiutdanning är en treårig utbildning som genomförs vid Polishøgskolan. Studierna består av 180 studiepoäng, varav varje studieår ger den studerande 60 studiepoäng (Politihøgskolen, 2018.)

Första studieåret genomförs på högskolan, under vilket den studerande skall tillägna sig kunskaper, färdigheter och generell kompetens beträffande polisyrket. Första studieåret lägger en grund för det andra studieåret, under vilket den studerande utför sin arbetspraktik på ett polisdistrikt. Under sin arbetspraktik tilldelas den studerande begränsade polisbefogenheter innanför polisdistriktet, dvs den studerande får under handledning utföra tjänsteuppgifter som polis. Det tredje studieåret genomförs på högskolan och då lägger man vikt på integrering av kunskap, färdigheter och generell kompetens. Den studerande skall då bearbeta

och vidareutveckla sina erfarenheter och kunskaper samt sin teoretiska och praktiska kunskap (Politihøgskolen, 2018.)

Utbildningen består av fem huvudområden. Dessa fem huvudområden är polisen och samfund, metoder, ordning och beredskap, förebyggande verksamhet och efterforskning. Dessa fem huvudområden är fortlöpande under alla tre studieår. I polisarbetet kommer kunskap från alla huvudområden att vara av relevans. Forskningbaserad kunskap, digital kompetens och etik skall vara genomgående under hela utbildningen (Politihøgskolen, 2018.)

Huvudområdet *Polis och samfund*, behandlar i det första studieåret ämnet förvaltningsrätt, vilket ger den studerande 2 studiepoäng. Som ett offentligt förvaltningsorgan tar polisen olika typer av beslut som ingriper i medborgarens rättsfärd. För att polisen skall kunna ta de rätta besluten och samtidigt ta medborgarens rättsskydd i beaktande är det en förutsättning att polisen har kunskap om de grundläggande förvaltningsrättsprinciperna och bestämmelserna. Under kursens gång får den studerande ta del av ämnen som behandlar gränskontroll och utlänningslag, och efter att kursen är avklarad skall den studerande fått lärdom om förvaltningsrättens lagstiftning och till den hörande bestämmelser i utlänningslagen som är av relevans till arbetet med ID-handlingar. Den studerande förväntas arbeta ca sextio timmar med ämnet i form av deltagande i undervisning, individuellt arbete, grupparbete och litteraturstudier. I ämnet förvaltningsrätt genomför den studerande efter avklarad kurs en individuell skriftlig examen (Politihøgskolen, 2018.)

Under det andra studieåret skall den studerande under sin arbetspraktik, använda och vidareutveckla sin förvaltningsrättsliga förståelse och kunskap som den fått under sitt första studieår. Den studerande ska kunna behandla enkla förvaltningsärenden i enlighet med lag, för att på ett effektivt sätt kunna skydda individens rättigheter. Den studerande ska också visa praktisk förståelse för rättsfärd och utvalda förvaltningsområden och här tillhörande frågor som behandlar utläningar (Politihøgskolen, 2018.)

Under sitt tredje studieår tar den studerande del av kursen *Ordenstjeneste og ordensjus*² som går under huvudområdet *Orden og beredskap*³. Kursen behandlar ämnen som möten med människor som behöver hjälp, råd och vägledning eller händelser där polisen måste ingripa i enlighet med ordningsföreseelser eller brott mot lag. Polisen skall bemöta människan med respekt även när det är nödvändigt att använda sig av maktmedel. Genom fysisk och mental träning skall den studerande förbereda sig för krävande situationer, och det är viktigt att den studerande utvecklar sina färdigheter och kan reflektera över sina egna kunskaper, handlingar och handlingsval i sina arbetsuppgifter (Politihøgskolen, 2018.)

Kursen ger den studerande 5 studiepoäng och den studerande förväntas arbeta ca 150 timmar med ämnet. I timmarna inkluderas deltagande i undervisning, individuellt arbete, grupparbete, övningar, litteraturstudier och egen träning. Under kursen behandlar man utlänningsärenden beträffande dokument och utlänningskontroll, och enligt utbildningsplanen skall den studerande efter avklarad kurs kunna utföra ID och personkontroller i sitt arbete som polis. Den studerande utvärderas efter kursen genom en muntlig tentamen (Politihøgskolen, 2018.)

Till alla kurser kommer det en tillhörande litteraturlista som den studerade på egen hand skall läsa under kursernas gång, med undantag för kursen som behandlar utlänningsärenden. Beträffande utlänningsärenden och -övervakning finns det i dagens läge inget material för den studerande att läsa. Därför arbetar man nu på PHS med att framställa en litteraturupplaga i syfte att ge den studerande utbildningsmaterial. Upplagan skall till exempel behandla gränskontroll, utvisning och inreseförbud. Tanken är att alla ämnen beträffande polisens arbete med utlänningsärenden skall ingå. I dagens läge finns dock en vidareutbildning på 15 studiepoäng, som behandlar ämnena Schengen och gränskontroll (Informant 7, muntligt 11.9.2018.)

² Upprätthållande av ordning (min översättning)

³ Ordning och beredskap (min översättning)

5.2 Informanternas syn på utbildningen

I september 2018 besökte jag Polishögskolan, Politihøgskolen PHS, i Oslo. Där presenterade jag mitt arbete för tredje årets studerande samt berättade om enkätundersökningen som senare skickades ut till alla tredje årets studerande på PHS. Jag höll även tre semistrukturerade intervjuer där jag utgående från mina forskningsfrågor försökte få mera information angående utbildningen beträffande utlänningsärenden och -övervakning.

Det största problemet beträffande utlänningar i Norge är falska ID-handlingar. Som exempel är det vanligt att man stöter på falska firmor där grundaren använt sig av en falsk ID-handling. Firman i sin tur använder sig av olagliga medel för att tjäna pengar, och när polisen försöker få fast förövaren är det nästan intill omöjligt eftersom grundaren visar sig vara någon helt annan än den man uppgav sig vara när man grundade firman (Informant 5, muntligt 11.9.2018.)

Norska polisen har inte tillräckligt med kunskap beträffande ämnet falska ID-handlingar och vågar därför inte ingripa i den utsträckning som krävs, för att man som polis är rädd att göra fel med tanke på bristfälliga kunskaper. Kursutvecklare på PHS har därför tagit fram ett förslag till ett nytt delmoment i utbildningen som skall bidra till den obligatoriska undervisningen. Detta handlar om en väska som man fyller med falska ID-handlingar som den studerande kan öva sina kunskaper och färdigheter på. Dessa väskor skulle placeras ut på de olika polisdistrikten så att den studerande under sin arbetspraktik kunde öva, och utföra obligatoriska uppgifter som ingår i väskan, för att den studerande skall kunna visa att den har fått kunskap och undervisning beträffande ämnet. Man strävar till att varje polis skall kunna göra goda kontroller även fast man inte är en specialist (Informant 5, muntligt. 11.9.2018.)

Under det första studieåret behandlar man ämnen som handlar om utlänningsärenden, men inte i den utsträckning som behövs. Under arbetspraktiken ligger ansvaret hos den studerande att lära sig mera om ämnet. Studeranden på PHS har i allmänhet visat sig vara motiverade att lära sig mera om ämnet, eftersom olaglig invandring anses vara ett problem i Norge (Informant 5, muntligt

11.9.2018.)

Det har visat sig vara stor variation gällande hur mycket information den studerande har fått under sin arbetspraktik gällande utlänningsärenden och -övervakning. Anledningen till detta kan anses vara platsen man gjort sin arbetspraktik på. Utför man sin arbetspraktik på ett mindre distrikt där man sällan kommer i kontakt med utlänningar eller på ett ställe längre från landsgränsen, kan det bidra till att det inte läggs fokus på uppgifter beträffande utlänningsärenden och -övervakning. Den studerandes egna motivation till dessa uppgifter och vad studerande själv prioriterar som viktigt har en betydande roll för vad den studerande lär sig (Informant 6, muntligt 11.9.2018.)

Under sin arbetspraktik fick informant 6 ett häfte från distriktet, där man samlat alla väsentliga uppgifter som man som polis på fältet kan anses behöva när man i sitt arbete kommer i kontakt med utlänningar och utlänningskontroll. Detta häfte är ett samarbete mellan *Oslo Politidistrikt och Nasjonalt ID-senter*⁴ och finns för påseende i Bilaga 3.

6 Resultat

För att få fram de studerandes uppfattningar om utbildningsplanerna och polisutbildningarnas struktur som de är i dagsläget, framställde jag en enkätundersökning, som studerande från Polisutbildningarna i Finland, Sverige och Norge fick ta del av. Enkätundersökningen gjordes också för att kunna klargöra om det finns ett behov av utveckling beträffande utbildningarna eller om den studerande anser att strukturen på utbildningen ger dem tillräckligt med kunskap och information för att kunna hantera utlänningsärenden och -övervakning i sitt arbete som polis.

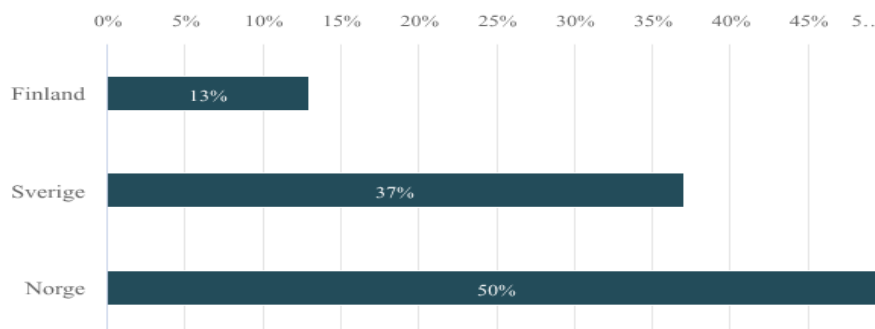
I detta kapitel kommer jag att behandla resultaten som framkommit genom enkätundersökningen. Jag har sammanställt resultaten från Finland, Sverige och

⁴ Oslo polisdistrikt och Nationellt ID-center (min översättning)

Norge som exempel i grafiska figurer samt som exempel i textform. Resultaten ger stöd och svarar på undersökningsfrågorna och behandlar polisutbildningarnas uppbyggnad beträffande utlänningsärenden och -övervakning i deras helhet.

I vilket av följande land studerar/ har du studerat för att bli polis?

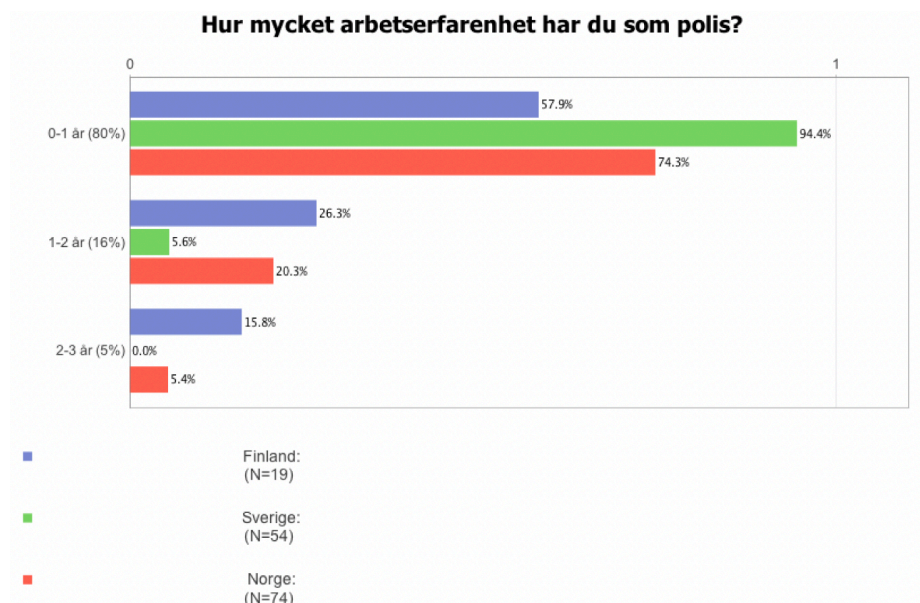
Antal svar: 147

Figur 3: Andel av informanter från olika länder

Från Figur 3 framgår det att av alla som svarat på enkätundersökningen, var 13 % personer som studerar/studerat i Finland, 37 % var personer som studerar/studerat i Sverige och 50 % var personer som studerar/studerat i Norge.

Antal svar: 147

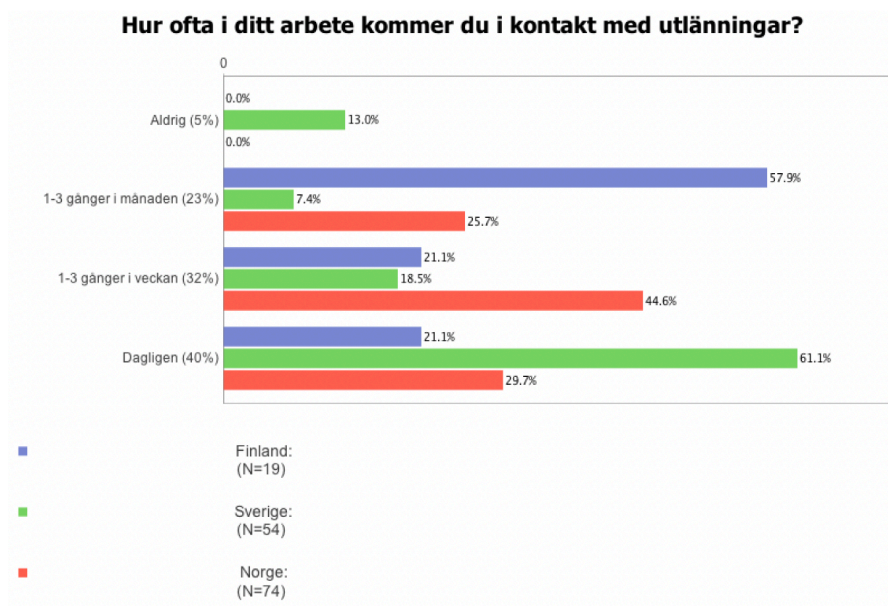
(N) = Antal svar som kommit från landet

Figur 4: Arbetserfarenhet som polis

Procentenheterna till vänster om figuren berättar medelvärde utgående från alla svar från alla länder, medan procentenheterna inne i figuren berättar enskilt om hur svarande från de olika länderna har svarat procentuellt.

Från Figur 4 framgår det att av alla som svarat på enkätundersökningen, var 80 % personer med högst ett års arbetserfarenhet. 16 % var personer som hade högst två års arbetserfarenhet och 5 % var personer som hade högst 3 års arbetserfarenhet. Ca 58 % av de svarande från Finland, ca 94 % av de svarande från Sverige och ca 74 % av de svarande från Norge hade 0–1 år av arbetserfarenhet.

Antal svar: 147

(N) = Antal svar som kommit från landet

Figur 5: Kontakt med utlänningar

Procentenheterna till vänster om figuren berättar medelvärdet utgående från alla svar från alla länder, medan procentenheterna inne i figuren berättar enskilt om hur svarande från de olika länderna har svarat procentuellt.

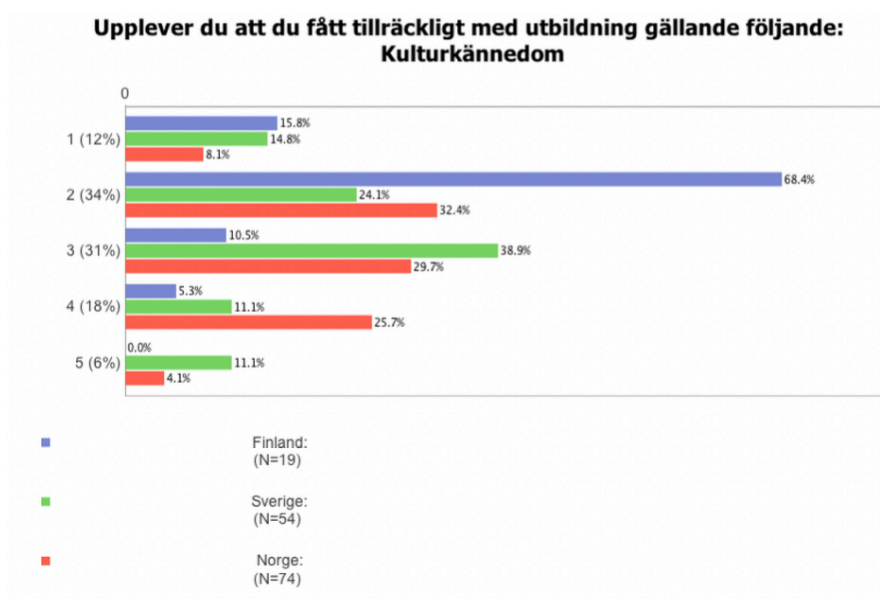
I Figur 5 framgår det att av alla som svarat på enkätundersökningen kommer 5 % av svaranden aldrig i kontakt med utlänningar i sitt arbete. 23 % kommer i sitt arbete i kontakt med utlänningar 1–3 gånger i månaden. 32 % kommer i sitt arbete i kontakt med utlänningar 1–3 gånger i veckan och 40 % kommer i sitt arbete dagligen i kontakt med utlänningar.

I figur 5 framgår det även att ca 61 % av svararna i Sverige kommer dagligen i kontakt med utlänningar i sitt arbete, medan ca 58 % av svararna i Finland kommer i kontakt med utlänningar 1–3 gånger i månaden och 45 % av svararna i Norge kommer i kontakt med utlänningar 1–3 gånger i veckan.

6.1 Studerandenas uppfattning om mängden utbildning i utlänningsärenden

I Figur 6 – 11 framgår medelvärde utgående från svaren från alla som svarat på enkätundersökningen. Skalan 1 – 5 sträcker sig från personer med annan åsikt till personer med helt samma åsikt, på frågan om utbildningen varit tillräcklig beträffande kulturkännedom, mottagande av asylsökningar, olaglig vistelse i landet, identifiering av terrorism/terrorhot, falska ID-handlingar och dokument samt lagstiftning som behandlar utlänningsärenden och -övervakning. I figuren framgår det även hur informanterna från de olika länderna har svarat.

1= Annan åsikt - 5= Helt av samma åsikt

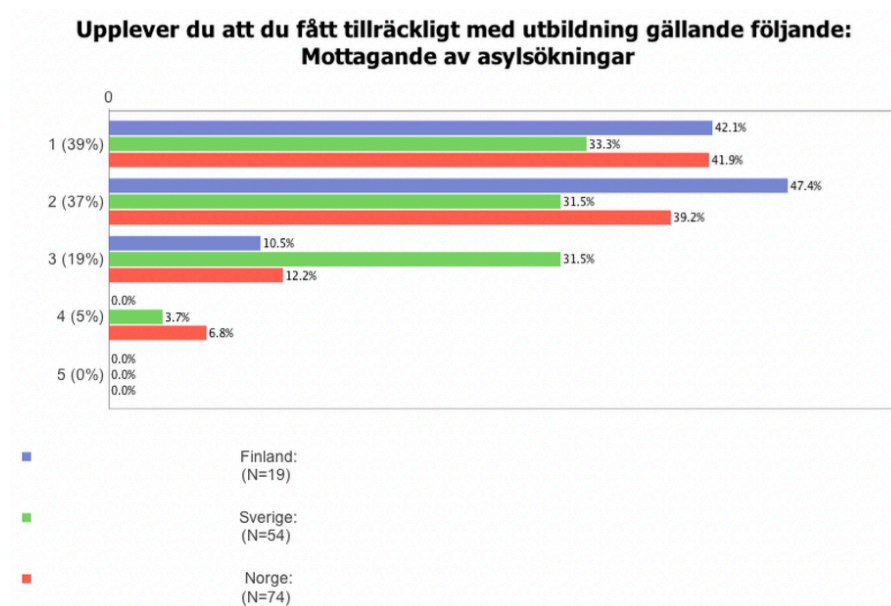
(N) = Antal svar som kommit från landet

Figur 6: Kulturkännedom och studenternas behov

Procentenheterna till vänster om figuren berättar medelvärdet utgående från alla svar från alla länder, medan procentenheterna inne i figuren berättar enskilt om hur svaranden från de olika länderna har svarat procentuellt.

I figur 6 framgår det att ca 11 % av de svarande i Sverige anser sig ha fått tillräckligt med utbildning beträffande kulturkännedom under utbildningen, medan ca 4 % av de svarande i Norge och 0 % av svararna i Finland anser sig ha fått tillräckligt med utbildning.

1= Annan åsikt - 5= Helt av samma åsikt

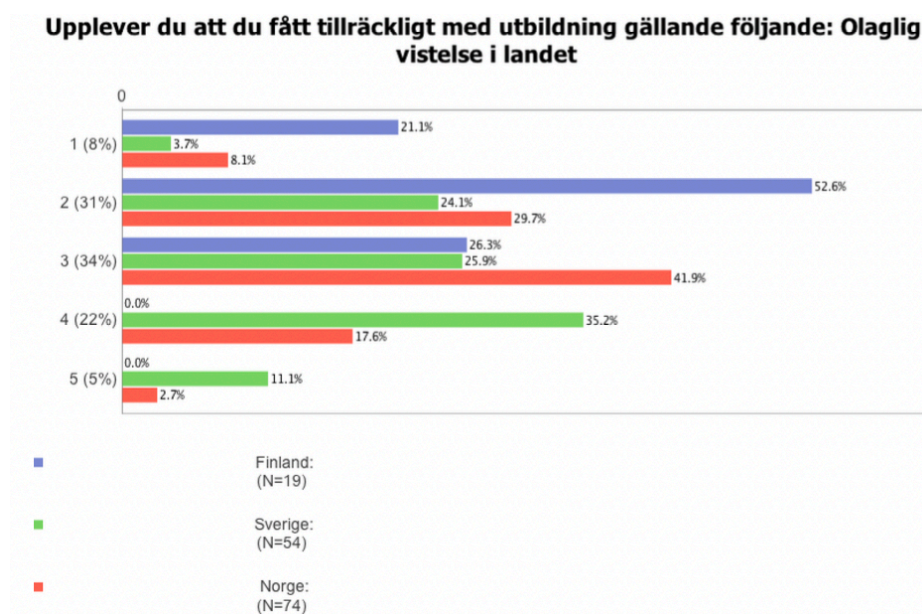
(N) = Antal svar som kommit från landet

Figur 7: Mottagande av asylsökningar och studenternas behov

Procentenheterna till vänster om figuren berättar medelvärdet utgående från alla svar från alla länder, medan procentenheterna inne i figuren berättar enskilt om hur svaranden från de olika länderna har svarat procentuellt.

I figur 7 framgår det att ingen av de svarande från Finland, Sverige eller Norge anser sig ha fått tillräckligt med kunskap beträffande mottagande av asylsökningar under utbildningen.

1= Annan åsikt - 5= Helt av samma åsikt

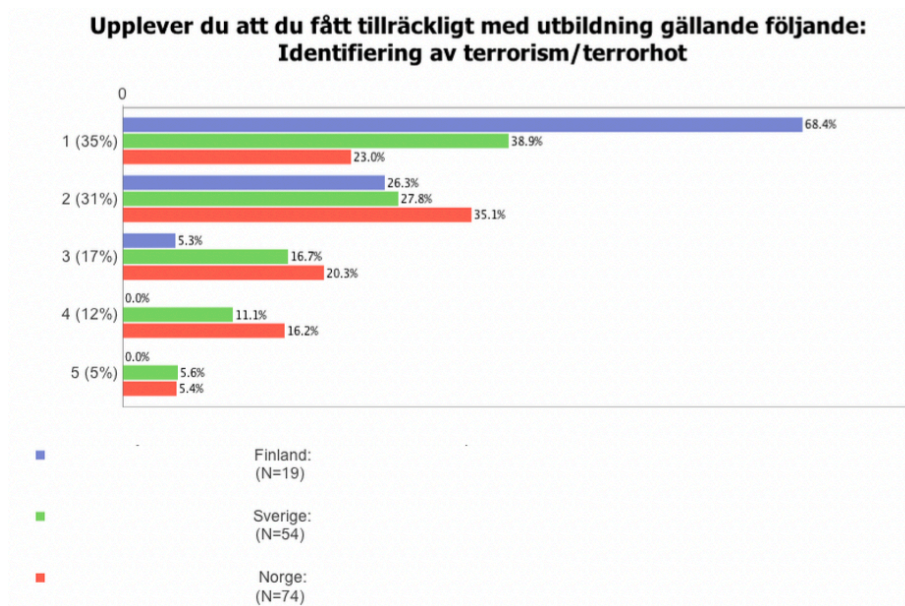
(N) = Antal svar som kommit från landet

Figur 8: Olaglig vistelse i landet och studenternas behov

Procentenheterna till vänster om figuren berättar medelvärdet utgående från alla svar från alla länder, medan procentenheterna inne i figuren berättar enskilt om hur svaranden från de olika länderna har svarat procentuellt.

I figur 8 framgår det att ca 11 % av de svarande från Sverige anser sig ha fått tillräckligt med utbildning beträffande olaglig vistelse i landet, medan ca 3 % av de svarande från Norge och 0 % av de svarande från Finland anser sig ha fått tillräckligt med utbildning.

1= Annan åsikt - 5= Helt av samma åsikt

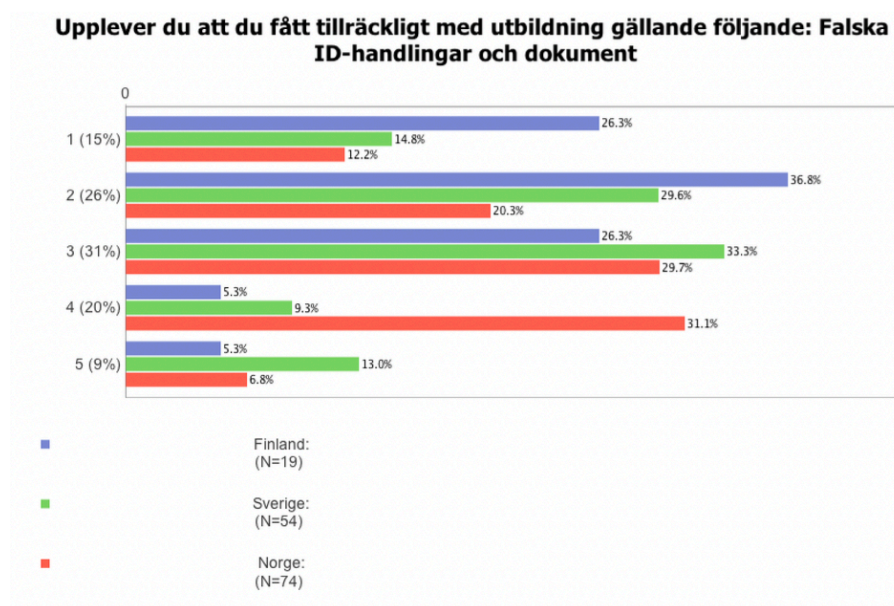
(N) = Antal svar som kommit från landet

Figur 9: Identifiering av terrorism/terrorhot och studenternas behov

Procentenheterna till vänster om figuren berättar medelvärdet utgående från alla svar från alla länder, medan procentenheterna inne i figuren berättar enskilt om hur svaranden från de olika länderna har svarat procentuellt.

I figur 9 framgår det att ca 6 % av de svarande från Sverige och ca 5 % av de svarande från Norge anser sig ha fått tillräckligt med utbildning beträffande identifiering av terrorism och terrorhot, medan 0 % av de svarande från Finland anser sig ha fått tillräckligt med utbildning.

1= Annan åsikt - 5= Helt av samma åsikt

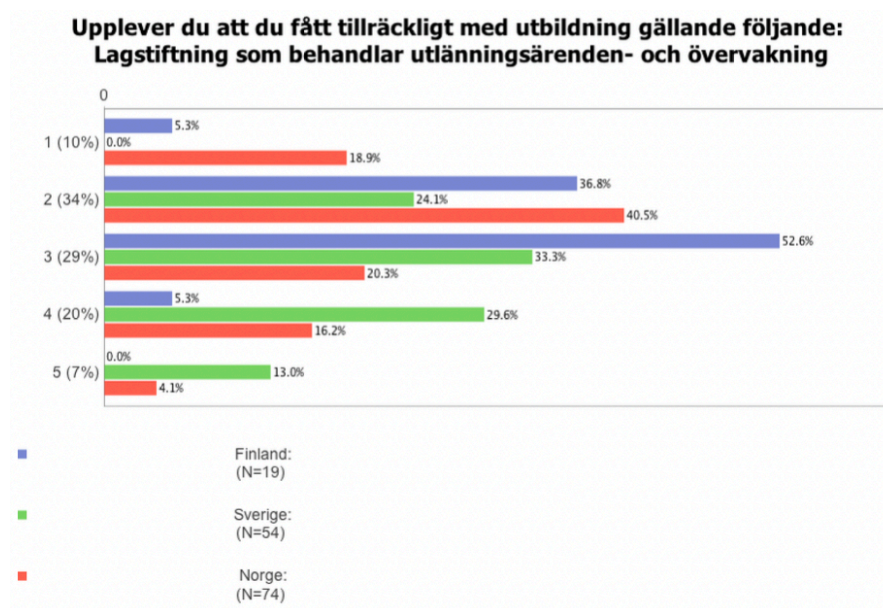
(N) = Antal svar som kommit från landet

Figur 10: Falska ID-handlingar och dokument samt studenternas behov

Procentenheterna till vänster om figuren berättar medelvärdet utgående från alla svar från alla länder, medan procentenheterna inne i figuren berättar enskilt om hur svaranden från de olika länderna har svarat procentuellt.

I figur 10 framgår det att 13 % av de svarande från Sverige anser sig ha fått tillräckligt med utbildning beträffande falska ID-handlingar och dokument, medan ca 5 % av de svarande från Finland och ca 7 % av de svarande från Norge anser sig ha fått tillräckligt med utbildning.

1= Annan åsikt - 5= Helt av samma åsikt

(N) = Antal svar som kommit från landet

Figur 11: Lagstiftning som behandlar utlänningsärenden och -övervakning samt studenternas behov

Procentenheterna till vänster om figuren berättar medelvärdet utgående från alla svar från alla länder, medan procentenheterna inne i figuren berättar enskilt om hur svaranden från de olika länderna har svarat procentuellt.

I figur 11 framgår det att 13 % av de svarande från Sverige anser sig ha fått tillräckligt med utbildning beträffande lagstiftning som behandlar utlänningsärenden och -övervakning, medan ca 4 % av de svarande från Norge och 0 % av de svarande från Finland anser sig ha fått tillräckligt med utbildning.

6.2 Studerandenas uppfattning om vilken slags kunskap och information man behöver för att klara av att sköta utlänningsärenden/-övervakning

I det följande kommer jag att behandla svaren jag fick på frågan: vilken slags kunskap och information upplever du att man behöver för att klara av att sköta utlänningsärenden/-övervakning? Jag har sammanställt svar som kommit från Finland, Sverige och Norge. Svaren som jag har sammanställt har framkommit upprepade gånger från samtliga länder.

Utlänningsärenden och -övervakning är ämnen som enligt de svarande upplevdes kan vara svåra att hantera i arbetet som polis. Utbildningarna upplevdes kunna sätta mera tid på praktiska övningar, i vilka den studerande får koppla ihop lagstiftning och praxis. Ett upprepat önskemål som kom fram bland svaren var mera fokus på ämnen som *kulturkännedom, mottagande av asylsökningar, lagstiftning beträffande utlänningsärenden och -övervakning samt identifiering av terrorism och terrorhot.*

Falska ID-handlingar upplevdes vara ett återkommande problem i samtliga länder och kunskapen beträffande dessa ansågs vara bristfällig. Beträffande falska dokument och ID-handlingar önskades det mera praktiska övningar där den studerande skulle komma i kontakt med dessa sorts dokument.

Ett problem ansågs också att vara, att det i utbildningarna saknas utbildning beträffande ”bastaktik” i utlänningsärenden och -övervakning. Exempelvis att man utgår från scenariot när man som polis påträffar en utlänning i sitt arbete: Vilka dokument det krävs att utlänningen har, Vilka slags skillnader finns det mellan utlänningar, det vill säga EU-medborgare och medborgare från tredjepartsländer, och vad man som polis ska kontrollera i kontakt med dessa. Det behövs också mer information om vardagliga saker, så som att hur man går till väga för att kontrollera en utlännings körkort eller ett utländskt registernummer.

Upplevelser om att man som polis saknar praktisk kunskap om hur man ska tillämpa lagstiftning i gränsärenden lyftes fram. De svarande upplevde att det är ett komplext område som gör att medarbetare ute på fältet känner sig osäkra att fatta beslut.

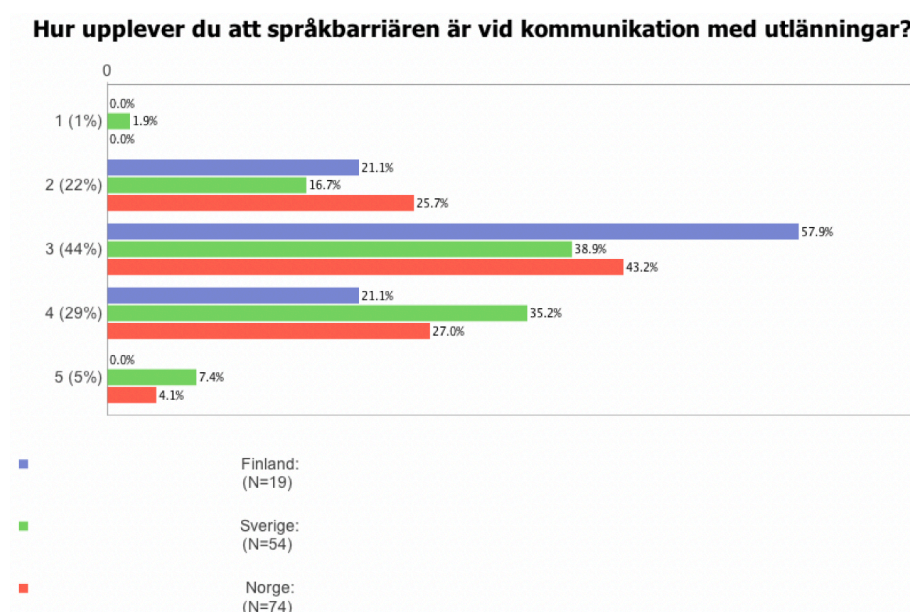
Utbildningarna ger den studerande en god grundkunskap men inte en kunskap om hur det praktiskt ska användas på rätt sätt.

6.3 Studerandenas uppfattning om språkbarriären under kommunikation med utlänningar.

I det följande kommer jag att behandla studerandenas svar på frågan: Hur upplever du att språkbarriären är vid kommunikation med utlänningar?

1= Det är inget problem - 5= Det är ett allvarligt problem

Antal svar: 147

(N) = Antal svar som kommit från landet

Figur 12: Språkbarriären

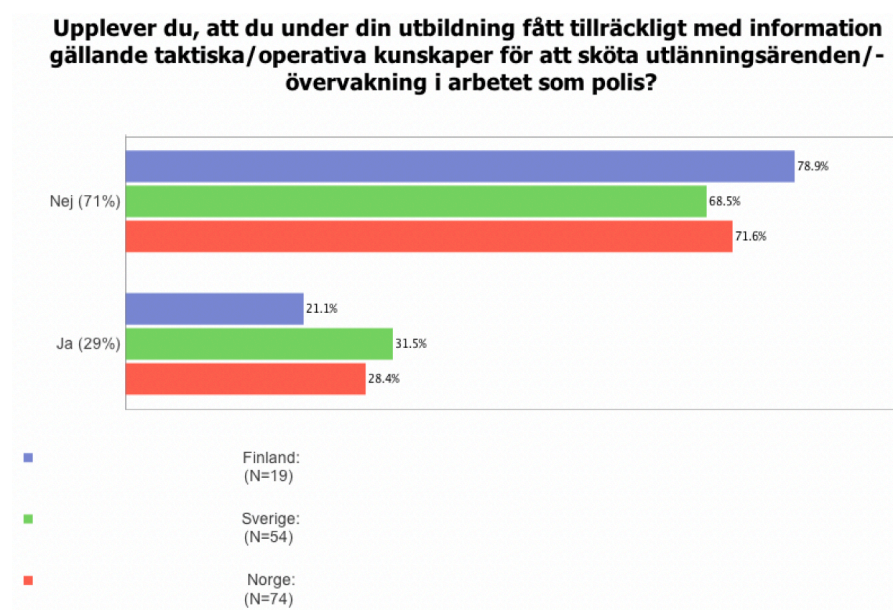
Procentenheterna till vänster om figuren berättar medelvärdet utgående från alla svar från alla länder, medan procentenheterna inne i figuren berättar enskilt om hur svaranden från de olika länderna har svarat procentuellt.

I figur 12 framgår det att ca 7 % av de svarande från Sverige anser att språkbarriären är ett allvarligt problem vid kommunikation med utlänningar, medan endast ca 4 % av de svarande från Norge och 0 % av de svarande från Finland tycker att språkbarriären är ett allvarligt problem.

6.4 Studerandenas uppfattning om taktiska/ operativa kunskaper

I det följande kommer jag att behandla studerandenas svar på frågan: Upplever du, att du under din utbildning fått tillräckligt med information gällande taktiska/ operativa kunskaper för att sköta utlänningsärenden/ -övervakning i arbetet som polis?

Antal svar: 147

(N) = Antal svar som kommit från landet

Figur 13: Taktiska/operativa kunskaper

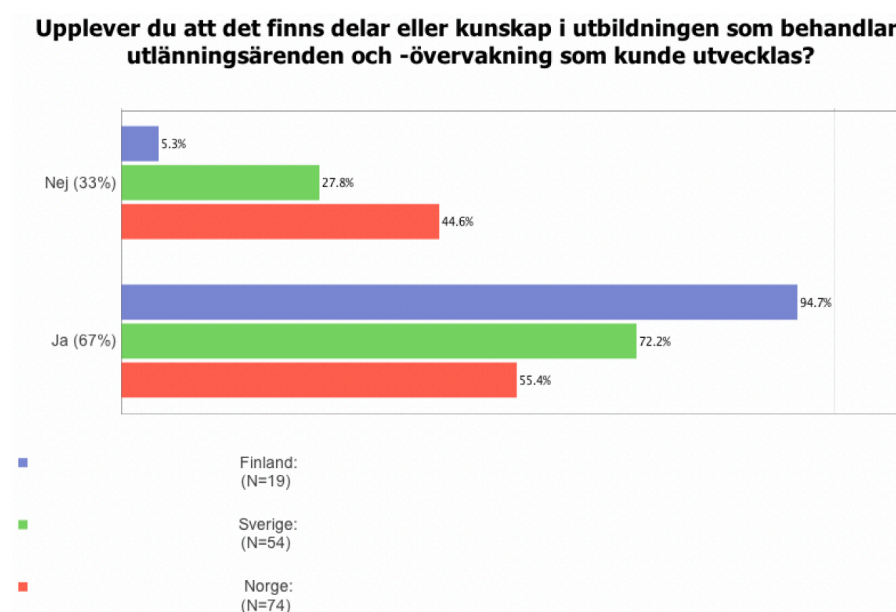
Procentenheterna till vänster om figuren berättar medelvärdet utgående från alla svar från alla länder, medan procentenheterna inne i figuren berättar enskilt om hur svaranden från de olika länderna har svarat procentuellt.

I Figur 13 framgår det att ca 79 % av de svarande från Finland, ca 69 % av de svarande från Sverige och ca 72 % av de svarande från Norge, anser att de inte fått tillräckligt med utbildning beträffande taktiska och operativa kunskaper för att kunna sköta utlänningsärenden och -övervakning i sitt arbete som polis.

6.5 Studerandenas utvecklingsförslag beträffande utbildning i utlänningsärenden och -övervakning

I det följande kommer jag att behandla studerandenas svar på frågan: Upplever du att det finns delar eller kunskap i utbildningen som behandlar utlänningsärenden och -övervakning som kunde utvecklas?

Antal svar: 147

(N) = Antal svar som kommit från landet

Figur 14: Behov av utveckling

Procentenheterna till vänster om figuren berättar medelvärde utgående från alla svar från alla länder, medan procentenheterna inne i figuren berättar enskilt om hur svaranden från de olika länderna har svarat procentuellt.

I figur 14 framgår det att ca 95 % av de svarande från Finland, ca 72 % av de svarande från Sverige och ca 55 % av de svarande från Norge anser att det finns delar av deras utbildning som kunde utvecklas beträffande utlänningsärenden och -övervakning.

I det följande kommer jag att behandla svaren jag fick på frågan beträffande vilka delar i utbildningen som behandlar utlänningsärenden och -övervakning kunde utvecklas. Jag har sammanställt svar som kommit från Finland, Sverige och Norge. Svaren som jag har sammanställt har framkommit upprepade gånger från samtliga länder.

Det viktigaste sakerna beträffande utlänningsärenden och -övervakning kunde enligt de svarande på enkätundersökningen, sammanfattas till ett häfte som polisen kunde bära med sig. Där kunde exempelvis centrala lagar listas upp som kan vara användbara när man som polis möter en utlänning i sitt arbete. Ett annat exempel kunde vara hur man ska gå till väga för att kontrollera om ett identitetsbevis är giltigt.

Enligt svaranden kunde utbildningen hålla övningsdagar för sina studerande under vilka det genomgående temat skulle vara utlänningsärenden och -övervakning. Under dessa övningsdagar skulle de studerande få öva på de vanligaste uppdragen som polisen måste sköta när det gäller utläningar.

Ett annat önskemål som de som svarade på enkätundersökningen lyfte fram var att utbildningarna kunde erbjuda sina studerande valbara kurser beträffande falska dokument och ID-handlingar. Studerande i Finland erbjuds en nätkurs på finska som behandlar dessa ämnen och enligt de svarande kunde motsvarande kurs också finnas på svenska, eftersom materialet och informationen som ges under denna kommit att vara till nytta i arbetet som polis.

Lagstiftningen gällande utlänningsärenden och -övervakning generellt, var något som de svarande önskade få mera ingående utbildning om. De önskades även kurser där den studerande får lära sig de register som står till förfogande när man i sitt arbete stöter på en utlänning.

Slutligen önskade de svarande att utbildningarna skulle erbjuda fler övningar där arbetspråket skulle vara engelska, eftersom engelskan ansågs vara det mest användbara språket när man har att göra med utlänningar. Dessa övningar kunde till exempel vara att hålla förhör på engelska eller att hålla förhör med hjälp av en tolk.

7 Diskussion

Undersökningens syfte var att utreda om polisutbildningarna i Finland, Sverige och Norge ger sina studerande tillräckligt med information och utbildning gällande utlänningsärenden och -övervakning. Till syftet hörde också att jämföra ländernas utbildningsplaner för att upptäcka eventuella skiljaktigheter.

Som undersökningsmetod har jag använt mig av fenomenografen för att få svar på mina undersökningsfrågor. Genom semistrukturerade intervjuer med informanter från samtliga länder fick jag ta del av informanternas uppfattningar om utbildningarna. Dessutom fick jag ta del av ländernas utbildningsplaner. För att få en överblick om hur de studerande själv upplever sin kunskap och utbildningarnas struktur beträffande utlänningsärenden och -övervakning, gjorde jag en enkätundersökning som studerande från samtliga länder fick ta del av.

Den normala standarden för validitet uppfylls i denna undersökning. Validiteten mäter undersökningens syfte i förhållande till undersökningsmetoden man valt. För att ta reda på personers uppfattningar använder man sig av fenomenografen, vilken jag har använt mig av i denna undersökning och jag upplever att valet av undersökningsmetod har varit korrekt.

Reliabiliteten i en undersökning baserar sig på hur trovärdig undersökningens resultat är. Hög reliabilitet handlar exempelvis om upprepningar av svar man har fått på sina undersökningsfrågor eller i mitt fall upprepande svar på enkätundersökningen. I mitt fall önskade jag, att jag skulle ha fått fler svar på min enkätundersökning, eftersom detta skulle ha bidragit till att undersökningens reliabilitet skulle ha blivit högre. Trots detta anser jag att resultatet av min undersökning kan komma att bidra till en utveckling av ländernas utbildningsplaner. Trots att svaren jag fått varit färre än jag önskat, har önskemål och synpunkter betonats upprepade gånger från de svarande.

Genom undersökningen framkommer det att de studerande upplever att polisutbildningarna kunde utveckla sina undervisningsplaner beträffande utlänningsärenden och -övervakning både inom teoretisk och praktisk utbildning. Trots att Sverige erbjuder sina studerande litteraturlistor och studiematerial i form av instuderingsfrågor på ett sätt som Finland och Norge inte gör, är de svarande från Sverige av samma åsikt som de studerande från både Finland och Norge, det vill säga att utbildningen inte gett dem tillräckligt med utbildning beträffande enskilda ämnen. Flera praktiska övningar skulle bidra till utökad och bättre kunskap beträffande utlänningsärenden och -övervakning.

I Finland erbjuds de studerande 10 timmar närstudier beträffande utlänningsärenden och -övervakning samt 4 timmar självstudier. I Sverige erbjuder man de studerande 2 dagar av seminarier och utöver detta en dag när gränspoliserna gör ett besök på skolan och de studerande får ta del av gränspolisens verksamhet. I Norge erbjuds de studerande 150 timmar som behandlar dessa ämnen. Dessa 150 timmar innefattar både närstudier och självstudier. En aspekt som de studerande från samtliga länder önskade att få ta del av i sin utbildning var praktiska övningar som behandlar utlänningsärenden och -övervakning. Detta är något som varken Finlands, Sveriges eller Norges utbildningsplan erbjuder.

Trots att det finns skiljaktigheter i ländernas utbildningsplaner, beträffande exempelvis antalet timmar som den studerande skall ägna åt utlänningsärenden och -övervakning, kunde jag genom att analysera svaren som jag har fått från enkätundersökningen komma fram till att de studerande från alla tre länder anser att utbildningarna kunde ägna mer tid för att behandla dessa ämnen. Trots skiljaktigheterna i utbildningsplanerna var förbättringsförslagen och synpunkterna som framställdes i svaren de samma från samtliga tre länder. Exempelvis ansåg de studerande från Norge att de inte har bättre kunskap eller utbildning i jämförelse till Finland och Sverige, trots att Norges utbildningsplan erbjuder de studerande flest antal timmar att behandla utlänningsärenden och -övervakning.

Vidare forskning kunde vara att man utgående från en utlännings synvinkel skulle undersöka, hur man upplever att polisens kunskap beträffande utläningar är. Exempelvis hur en utlännings blivit bemött av polisen och om man som utlännings

kan lita på att polisen i det land man befinner sig i har kunskap nog för att behandla ärenden och frågor som en utlänning kan tänkas ha till polisen.

Jag upplever att jag genom denna undersökning fått svar på mina undersökningsfrågor och att undersökningens syfte uppnåddes. Jag tror även att länderna genom detta arbete kan ta lärdom av varandra och att förbättringsförslag framkommit.

Polisens kunskap och information beträffande utlänningsärenden och -övervakning, handlar till stor del om den egna motivationen till ämnet. Genom att som polis vara aktiv och villig att lära sig mera om ämnet, kan man utöka sin kunskap och yrkesskicklighet.

Referenser

Elsbeth Guild. 2009. *Security and migration in the 21st century*. Cambridge.

Eurostat. 2018. Hämtad 12.11.2018 från

<https://ec.europa.eu/eurostat/web/asylum-and-managed-migration/data/database>

Finlands FN-förbund. 2018. Hämtad 9.10.2018 från

https://www.ykliitto.fi/yk70v/fn/mansliga_rattigheter?language=sv

Finlex. *Utlänningslag*. 30.4.2004/301. Hämtad 4.6.2018 från

<http://finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2004/20040301?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=utl%C3%A4nningslag#L1P4>

Hiltunen, L. 2009. *Validiteetti ja reliabiliteetti*. Pdf publikation. Jyväskylä.

Jyväskylän yliopisto. Tillgänglig:

http://www.mit.jyu.fi/ope/kurssit/Graduryhma/PDFt/validius_ ja_reliabiliteetti.pdf

Metsämuuronen, Jari. 2008. *Laadulliset tutkimuksen perusteet*. Helsingfors.

International methelp ky.

Migrationsverket. 2018. Hämtad 29.05.2018 från

<http://migri.fi/sv/kvotflyktingar>

Nordcop. 2016/2014. *Aspects of immigration in police education*.

Patel R & Davidson B. 2003. *Forskningsmetodikens grunder. Att planera genomföra och rapportera en undersökning*. Lund: Studentlitteratur.

Poliisihallituksen julkaisusarja National Police Board publication series, 1/2017

Polisyrkeshögskolan: *Polis (YH) Utbildningsplan*, 2018/2020. Tammerfors.
Polisyrkeshögskolan.

Politihøgskolen. 2018/2021. *Fagplan Bachelor – Politiutdanning*. Oslo.

Södertörns högskola: *Kursplan: Polisiärt arbete C I: A*, Styrgruppen för
polisutbildningen vid Södertörns högskola, 2017-03-15. Stockholm.

Södertörns högskola. 2016. *Utbildningsplan för Polisprogrammet*. Stockholm.
Södertörns högskola.

Statistikcentralen. 2017. Hämtad 29.05.2018 från

https://www.stat.fi/til/muutl/2016/muutl_2016_2017-05-17_tie_001_sv.html

UNHCR. 2001-20018. Hämtad 29.05.2018 från

<http://www.unhcr.org/neu/fi/>

BILAGA 1

Instuderingsfrågor Migrations-momentet

Dessa instuderingsfrågor är ganska detaljerade och kräver en del arbete för att svara på, inte minst inläsning. Resonera kring de olika aspekter som litteraturen tar upp. Ett viktigt inslag i den här kursen och det här momentet är att ni ska lära er att resonera och vända och vrida på olika resonemang, begrepp och teorier.

Ojämlighetens dimensioner, kap 10

- 1) På vilket sätt menar man att integration på arbetsmarknaden är central för immigranternas situation i samhället?
- 2) Hur har invandringsmönstren till Sverige sett ut under efterkrigstiden? Vilka tre stora skeden kan man urskilja? Hur skiljer dessa sig åt vad gäller huvudsaklig *typ* av invandring och vad gäller det svenska mottagandet – dvs hur har den svenska immigrationspolitiken sett ut? (se även Kap 6 i Goldberg)
- 3) Vilka faktorer kan sägas vara avgörande för integrationen på arbetsmarknaden? Tänk här både på egenskaper hos immigranterna och i det svenska samhället.
- 4) Vilka fyra tydliga, avgränsade skäl till immigration kan anges?
- 5) Vilka stora skillnader finns mellan olika immigrantgrupper vad gäller integration, på arbetsmarknaden och i övrigt?
- 6) Vad menar man med ”matchning”, när man talar om utbildning och jobb och hur ser den ut mellan olika grupper i det svenska samhället (inhemska, EU15+, Övriga EU, Afrika och Mellanöstern, Asien och Latinamerika)?
- 7) Vilka konsekvenser kan *tid* för integrationsförloppet ha?

Samhällsproblem

Kap 4, Roos: Boende och urbanisering

- 1) Vad menas med urbanisering?
- 2) Vilka faktorer var det som gjorde att denna urbanisering kom till stånd? (Här finns det olika faser eller epoker, där man kan tala om *push-* och *pull-faktorer* för denna process, som ser lite olika ut)

- 3) Vilka sociala problem uppstod med denna utveckling? Hur försökte man från politiskt håll motverka dessa problem?
- 4) Vad innebar det sk miljonprogrammet? När infördes det?
- 5) Vad innebär boendesegregation?
- 6) Vad menas med en "urban livsform"? Vad karakteriserar den?
- 7) Vad karakteriserar den postindustriella staden och vilken relation till olika typer av migrationsprocesser kan den tänkas ha? Vilka konsekvenser för arbetsmarknad och klasstruktur har den?
- 8) Vad innebär de tre G:n som man talar om i relation till denna postindustriella stad?

Kap 6, Soydan: Migration

- 1) Man kan i migrationssammanhang tala om push- och pull-faktorer, dvs faktorer som tvingar fram utvandring å ena sidan och faktorer som drar invandrare till invandringslandet. Vilka är dessa?
- 2) Hur har invandringsmönstren till Sverige sett ut under efterkrigstiden? Vilka tre stora skeden kan man urskilja? Hur skiljer dessa sig åt vad gäller huvudsaklig *typ* av invandring och vad gäller det svenska mottagandet – dvs hur har den svenska immigrationspolitiken sett ut? (se också kap 10 i Ojämlighetens dimensioner)
- 3) När man talar om migrationspolitik talar man ofta om dess två delar: 1) invandringspolitiken och 2) invandrar- och minoritetspolitiken. Vad menar man med dessa termer?
- 4) Vad gäller invandrar- och minoritetspolitiken finns det två breda ideologiska ståndpunkter som ofta ställs emot varandra: å ena sidan *konformitetsideologin* och å den andra *den pluralistiska ideologin*. Vad karakteriserar dessa två ideologier?
- 5) I Sveriges grundlag stadgas att "etniska, språkliga och religiösa minoriteters möjligheter att behålla och utveckla ett eget kultur- och samfundsliv skall främjas". För att uppnå detta talar man om tre politiska mål. Vilka är dessa och vad innebär de?
- 6) Enligt den statliga utredningen, SOU 1996:255, talar man inte främst om en invandrarpolitik, utan snarare om en integrationspolitik, där de två ideologiska skillnader som tas upp i fråga 4 kan sägas överskridas. Hur görs det?
- 7) Vilka två faktorer, en politisk och en demografisk, kan sägas vara orsaker till att invandringspolitiken har kommit att utmanas?

- 8) På vilket sätt kan *kultur* definieras? Hur menar man att denna kultur reproduceras, dvs förs vidare från en generation till en annan? (se även diskussion om detta begrepp i Dahlstedt/Neergaard)
- 9) Hur definieras *etnicitet* som begrepp?
- 10) Hur kan dessa två relateras och på vilka sätt talas det om dessa begrepp inom forskningen? Här ställs två polariserande perspektiv mot varandra: det *etnocentriska* å ena sida och det *kulturrelativistiska* å den andra. Vad innebär dessa perspektiv?
- 11) När man talar om kulturer i migrations-sammanhang och hur minoriteter och deras kulturella uttryck/former förändras, anpassas och t o m ibland ”slukas” av majoritetskulturen, talar man om tre typer av integrering (ofta i ett slags trestegsmodell): *ackulturation*, *integration* och *assimilation*. Vad menar man med dessa begrepp?
- 12) Vilka faktorer som kan förklara hur denna förändrings- och anpassningsprocess kan man framföra?
- 13) Vilka problem kan migrationen skapa eller vara förknippad med?

Dahlstedt/Neergaard

Kap 1

- 1) Vad står IMER för?

Kap 2

- 1) Vad menar man med begreppet etnicitet? Hur relaterar det till begrepp som identitet och identifikation, samt kultur?
- 2) Hur definierar Weber etnicitet eller ”etniska identiteter”? Vad lägger Simmel till vad gäller denna definition? Se här på idéer om gemenskap, normalitet och distansering.
- 3) Man talar ibland om å ena sidan värderingar och normer och å den andra sidan om objektiva materiella villkor som etnicitetens två grundläggande aspekter, beståndsdelar eller ”kriterier”. Hur förhåller sig dessa till varandra?
- 4) Man talar i detta kapitel om å ena sidan *primordialism* och å den andra sidan *socialkonstruktionism* i relation till etnicitet och kultur (jämför Soydans diskussion om de *etnocentriska* och de kulturrelativistiska synsätten). Vad innebär dessa synsätt? Hur har nutida forskare överskridit dessa polariserande bilder?
- 5) Hur kan man relatera dessa synsätt på etnicitet med kultur och gränsdragningar?

- 6) Vad menas med respektive ”metodologisk nationalism” och ”metodologisk etnicism”?
Relatera denna diskussion till det som tas upp ovan under fråga 3 om objektiva och mer (inter)subjektiva aspekter som värderingar och normer.
- 7) Vad menar Benedict Anderson med ”föreställd gemenskap” (imagined community)?
(relatera detta till talen om etnicitet/kultur etc)
- 8) Man talar inom etnicitetsforskningen om hur nya former av tillhörighet växer fram, där etnicitet kan verka både särskiljande/åtskiljande och som gemenskapande i dagens samhälle. Hur går det till?
- 9) Skolan kan ses som ett slags ideologisk statsapparat, eller både en kraft för och en arena för gränsdragningar. Hur går det till? (se till kategorisering, klassificering och identifiering, samt konformitet/normalitet)
- 10) Skolan kan också ses som en arena för *integration*. Hur då? Hur förhåller sig dessa två aspekter (gränsdragning, fråga 9) och integration till varandra?

Kap 3

- 1) I detta kapitel nämns olika typer av migration. Vilka är dessa?
- 2) Man talar också om tre typer av gränser. Vilka är dessa?
- 3) Vad menas med cirkulär migration? Hur kan denna migration kopplas till globalisering och ekonomi? På vilket sätt kan denna typ av migration förskjuta besluten vad gäller migrationsärenden?
- 4) Vilka tre typer av migranter kan man tala om? Vilka olika gränsdragningar utsätts dessa för? (Se skillnader mellan dem, vad gäller rättigheter, skyldigheter och hur man ser på dem)

Kap 7

- 1) Vad menas med exotism i relation till rasism?
- 2) Vad menas med begreppet ”institutionell rasism”? Hur förhåller det sig till mer individuella uttryck för rasism?
- 3) Vad menas med ”rasifiering” och ”etnifiering”? Hur går dessa processer till? Hur förhåller de sig till andra kategoriseringsprocesser (kön/genus och klass) och till vad som diskuteras i andra kapitel som (inter)subjektiva/diskursiva aspekter och mer objektiva materiella aspekter? Koppla det också till begreppet *stigmatisering*.

- 4) På vilket sätt kan rasismen sägas vara förknippad med moderniteten eller den moderna perioden? Koppla det till både nationalstatens framväxt, kolonialismen och till förment vetenskapliga förhållningssätt, som antropometri och rasbiologi.
- 5) Hur förhåller sig ”nyrasismen” till den gamla rasismen? Vilka begrepp använder man sig av idag och hur förhåller de sig till de som användes tidigare?
- 6) När man ska förklara rasismen talar man om a) tal om den mänskliga naturen, b) syndabocksteorin, c) stereotypa fördomar och d) statistisk diskriminering. Vad innebär dessa?
- 7) Man talar i kapitlet om tre faktorer som sammantagna bildar ett slags utestängningssystem. Vilka är de och hur verkar de?

Kap 9

- 1) I detta kapitel kritiserar man begreppet social exkludering och vill istället tala om ett slags prekarisering. Vad går kritiken ut på och vad innebär begreppet prekarisering? Hur förhåller sig detta till globalisering och till ekonomins utveckling (och även till cirkulär migration).
- 2) Man talar också om ett slags beskuret medborgarskap. Vad menas med det?
- 3) När man talar om social exkludering och prekarisering kan man specificera tre dominerande diskurser: en *retributionistisk*, en *socialintegrationistisk* och en *moralisk underklass-* diskurs. Vad innebär dessa diskurser?

Noa rapporten 2017

- 1) Vad har de olika polisregionerna tittat på för parametrar när de har bedömt om ett område ska klassas som utsatt eller inte?
- 2) På vilka sätt kan dessa områden skilja sig från det omgivande samhället vad gäller normbildning, ekonomi och rättsskipning?
- 3) NOA-rapporten talar om sociala riskfaktorer för uppkomsten av utsatta områden. Vilka är dessa? Hur förhåller de sig till vad man kallar för kollektiv förmåga?
- 4) Vad menar man när man pratar om att ett område genomgår en kriminaliserande process?
- 5) Vad är en hot spot och vilka problem omges det begreppet?
- 6) Nämn de brott eller våldsytringar som är vanliga i de utsatta områdena?
- 7) Förklara kortfattat begreppet ”parallella samhällsstrukturer”.

- 8) I NOAS rapport om utsatta områden beskriver BRÅ en rad framgångsfaktorer mot brott och otrygghet, vilka är dessa?

BILAGA 2

2018-08-29

Litteratur: Polisjärt arbete C I: A

SÖDERTÖRNS HÖGSKOLA | STOCKHOLM
sh.se

Litteratur

Polisjärt arbete C I: A, 13,5 hp (1032PA)

Giltig fr.o.m.: ht 2018
Giltig t.o.m.:
Beslutsdatum: 2018-05-23
Beslutande organ: Polisutbildningens kursplanenämnd

Samhällsperspektiv 12 hp

Moment: Hatbrott

European Union Agency for Fundamental Rights (2016). Ensuring justice for hate crime victims: professional perspectives. Luxembourg: European Union Agency for Fundamental Rights. 72 sidor. (Elektronisk)

Goldberg, T. (red.) (2009). Samhällsproblem. Lund: Studenlitteratur. Ca 235 sidor. (Förekommer på hela kursen)

Granström, G., Mellgren, C. & Tiby, E. (2016). Hatbrott?: En introduktion. Lund: Studentlitteratur. 123 sidor.

Lindelöw, M. (2014). Vald på en tiondels sekund - Eller varför du inte alltid ska lita på din magkänsla. Stockholm: Natur & Kultur. Ss. Kap. 2 & 3. ca 50 sidor.

Sternberg, R. J. (2003). A duplex theory of hate: Development and application to terrorism, massacres, and genocide. *Review of General Psychology*, 7(3), 299-327. 28 sidor.

Strømme, Ø. (2012). Det mörka nätet: om högerextremism, konrajihadism och terror i Europa. Stockholm: Molin & Sorgenfrei. Ca 100 sidor.

Övrigt

Gardell, Mattias (2010). Islamofobi i ord och handling. (Längd 50 minuter, 40 sekunder).
Tillgänglig: <
<http://urskola.se/Produkter/157223-UR-Samtiden-Internationella-brottsofferdagen-Islamofobi-i-ord-och-handling> >

Gardell, Mattias (2013). Islamofobi genom historien. (Längd 50 minuter, 01 sekunder).
Tillgänglig: <
<http://urskola.se/Produkter/175813-UR-Samtiden-Muslimsk-identitet-och-media-Islamofobi-genom-historien> >

Karnov, rättsdatabas

Zeteo, rättsdatabas

Totalt: ca 608 sidor.

Moment: Migration

Dahlstedt, M. & Neergaard, A. (red.) (2013). Migrationens och etnicitetens epok - Kritiska perspektiv i etnicitets- och migrationsstudier. Stockholm: Liber. ss. kap 2,3,6,7,8, 9. 273 sidor.

<https://dubhe.suni.se/apps/planer/new/showLiterature.asp?id=6571&ctit=Polisi%E4rt+arbete+C+I%3A+A&kurskod=1032PA&lang=swe>

1/3

Ghazinour, M., Hansson, J., Lauritz, L.-E., Padyab, M., Sundqvist, J., Wimelius, M. E. & Ögren, K. (2015). En resa med tvång. Erfarenheter av avvisningar och utvisningar av ensamkommande asylsökande flyktingbarn. Umeå: Umeå universitet. 68 sidor.

Karlsson, J. & Tibajev, A. (2014). Utlandsföddas levnadsvillkor. Bakgrund, migration och arbetsliv. I: Evertsson, M. & Magnusson, C. (2014). Ojämlighetens villkor- Uppväxtvillkor, arbete och hälsa i Sverige. Stockholm: Liber. 25 sidor

Noa (2015) Utsatta områden - sociala risker, kollektiv förmåga och oönskade händelser. Stockholm: Nationella operativa avdelningen. 38 sidor. (Elektronisk)

Övrigt

Karnov, rättsdatabas

Regeringskansliets rättsdatabaser, Utlänningslag (2005:716)

Zeteo, rättsdatabas

Totalt: ca 404 sidor.

Moment: Organiserad brottslighet

Ahrne, G. och Brunsson, N (2011) Organization outside organizations: the significance of partial organization, *Organization*, 18: 83–104, 2011. 21 sidor.

Eliasson, K., Korsell, L., Skinnari, J. & Kers, A. (2009). Idéskrift 18. Lokala åtgärder mot organiserad brottslighet. Stockholm: Brottsförebyggande rådet. 48 sidor. (Elektronisk)

Finckenauer, J. (2005). "Problems of definition: What is organized crime?" *Trends in Organized Crime*. 8 (3): 63-83. 20 sidor.

Flyghed, J. (2002). När det exceptionella blir normalt - Konsekvenser av det politiska våldet i Göteborg i juni 2001. Särtryck nr 76. Stockholm: Kriminologiska institutionen, Stockholms Universitet. 15 sidor.

Rostami, A. (2016). Dynamics of Criminal organizing: Studies in the sociology of organized crime. (Diss.). (Disputation juni 2016). Stockholm: Stockholms universitet. 103 sidor.

Rostami, A. (2016). Våldets betydelse för organisering av kriminella gäng. I: C. Edling & A. Rostami (Red.), *Våldets sociala dimension: Individ, relation, organisation*. Lund: Studentlitteratur. 18 sidor.

Varese, F. (2010). What is Organized Crime? In: F. Varese (Ed.), *Organized crime: Critical Concepts in Criminology* (Vols. 1–1, pp. 1–35). London and New York: Routledge. 35 sidor.

Övrigt

Karnov, rättsdatabas

Zeteo, rättsdatabas

Totalt: ca 260 sidor.

Moment: Arbete med Folksamlingar

Matthijs, L. & Granlund, T. (2014) Operativ polisjuridik: Sammanställning av lagar, rättsfall och egna kommentarer av. (elektronisk) Tillgänglig via studiewebben. 64 sidor.

Polismyndigheten (2016) Polismyndighetens riktlinjer för operativ ledning vid särskilda händelser. (Elektronisk). (PM: 2016: 33). Tillgänglig via Studiewebben. 75 sidor.

Rikspolisstyrelsen (2010) Särskild Polistaktik Grunder: Utbildningsmaterial. Polismyndigheten. (elektronisk). Tillgänglig via studiewebben. 74 sidor.

Rikspolisstyrelsen (2010) Bilaga till Särskild Polistaktik Grunder: Utbildningsmaterial Polismyndigheten. (elektronisk). Tillgänglig via studiewebben. 32 sidor.

Totalt: ca 539 sidor

Därtill kan högst 200 sidor annat material i form av artiklar, rättsfall, utdrag ur litteratur m.m. tillkomma.

Referenslitteratur för samtliga moment i delkursen samhällsperspektiv

Berggren, N-O. & Munck, J. Polislagen: en kommentar. Stockholm: Nordstedts Juridik. Senaste upplagan. Ca 245 sidor.

Gellert, T. (2005). Lasermannen: en berättelse om Sverige. Stockholm: Ordfront. 406 sidor.

Hilton, J. (2011). No tears for queers : ett reportage om män, bögar och hatbrott. Stockholm: Atlas. 322 sidor.

Sarnecki, J. (2014). Introduktion till kriminologi. Volym 1, Brottslighetens omfattning, karaktär och orsaker. Lund: Studentlitteratur. 419 sidor.

Sarnecki, J. (2015). Introduktion till kriminologi. Volym 2. Lund: Studentlitteratur. 160 till 200 sidor.

Stigendal, M. & Grander, M. (2012). Att främja integration och social sammanhållning. Stockholm: Sveriges Kommuner och Landsting. 210 sidor. (Elektronisk)

Westerlund, G. (2011). Ordningsstörande brott: en studie av brottsbalken och annan lagstiftning, särskilt den nya polislagen. Senaste upplagan. 294 sidor.

Totalt antal sidor för delkursen samhällsperspektiv: ca 1810 sidor (ca. 180 sidor/vecka)

Därtill kan högst 200 sidor annat material i form av artiklar, rättsfall, utdrag ur litteratur m.m. tillkomma.

Vetenskapsteori och vetenskaplig metod 1,5 hp

Ekström von Essen, Ulla (red.) (2009). Den goda polisen: sju essäer om reflekterad yrkeserfarenhet. Huddinge: Södertörns högskola. Läses: Ulla Krogh "Krona eller klave: två sidor av samma mynt" och Anders Karlsson "Det var inte läge". 19 sidor.

Thomassen, Magdalene (2007). Vetenskap, kunskap och praxis: Introduktion i vetenskapsfilosofi. Malmö: Gleerups. Läses: Inledningen samt Del 1 och 2. 142 sidor.

Totalt: 161 sidor

BILAGA 3

